

Концепція та текст: Д.С. Ранатунга

Координатор: Дипал Сурияараччи

Фотографії: Саратх Перера

Дизайн і макет: Сомачандра Пейрис

Опубліковано Центром медитації Пагода
49/2, 1-ша Кросс вулиця, Пагода Роуд, Нугегода, Шрі Ланка
Тел: +94(0)11-2812397
PAGODA MEDITATION CENTRE
49/2, 1st Cross Street, Pagoda Road, Nugegoda, 10250, Sri Lanka
Електронна пошта: olandeanda@gmail.com
Сайт: www.olandeanda.org
www.facebook.com/Olande.Ananda

МОНАХИ І МАВПИ

Странствування літаючого голландського монаха за понад 40 років життя на Шрі-Ланці

in Sri Lanka

O. Ananda
28th March 2018

БХАНТЕ ОЛАНД АНАНДА – с Д.С. Ранатунга

Передмова

Я знайомий з Бханте Оландом Анандою вже багато років. Він приходив до нас додому на «дани», ми з дружиною відвідували його заняття в центрі медитації Пагода та слухали його бесіди про Дхамму в багатьох місцях.

Кілька слів про ім'я Бханте. Нам відомі іноземні монахи, які отримали послушництво в Шрі-Ланці, але використовують лише «прийняте» ім'я. В випадку з Бханте Анандою, слідуючи традиції, він використовує перед іменем своє місце народження. На відміну від більшості назв іноземних країн, які не підходять для вживання на сингальській мові, Оланд – сингальська версія Голландії – чудово підходить.

Одного разу, коли наш спільний друг (мій і Бханте Ананди) Діпал зателефонував мені в Перт (де я зараз проживаю), і ми почали розмову, він розповів мені про деякі збіги, з якими поважний Ананда зіткнувся у своєму житті. Я був зацікавлений. Тому, коли Діпал запропонував нам записати їх для задоволення читачів, я відповів: «Чому б і ні?» Після того, як Діпал обговорив проект з Бханте, я також поспілкувався з ним, і він погодився. Це було в 2015 році, і, як виявилось, це був його 40-й рік у рясі. З того небагато, що він мені розповів, стало зрозуміло, що історія його життя буде цікавим читанням. «Давайте поговоримо по скайпу. Ти можеш записати наші розмови і зробити копію», – сказав він. Я погодився.

Я подумав, що найкраще мені працювати як «привид-письменник», як ми кажемо в журналістському жаргоні, і зробити так, щоб це була його історія, розказана ним самим.

Ми успішно просувалися вперед, за винятком того, що час від часу виникали затримки через його регулярні поїздки за кордон для проведення програм з медитації, участі в конференціях і семінарах або відвідування рідної країни.

Мені вразило, як він пам'ятав деталі свого життєвого шляху, аж до його нинішніх справ. Я не міг би бажати нічого кращого для нашої роботи.

Для мене велика заслуга, Бханте, що ви довірили мені записати історію вашого життя протягом шести десятиліть.

Д.С. Ранатунга
Серпень 2017 р.

Монах, який, хоча й молодий,
звертається до вчення Будди,
освітлює цей світ,
як місяць, що звільнився від хмари.

ДХАММАПАДА.

Глава про монаха

Зміст

1. Перший смак Індії	6
2. Ранні роки в Голландії	10
3. В пошуках ашраму	15
4. Пошуки тривають	19
5. Повернення до плавучого дому	24
6. На паромі до Шрі-Ланки	26
7. У монашому одязі	33
8. Отримання вищого посвячення	42

9. Усамітнення в сільській місцевості	46
10. Приєднання до «Міжрелігійного діалогу»	49
11. Коли ряса була в моді	59
12. Всюдисущий Ананда	64
13. Перебуваючи в усвідомленості	73
14. Мигом на мої мандрівки	77
15. Діла Дхамми за кордоном	87
16. Він направив мене туди, де я є	101

Перший смак Індії

Було 4 грудня 1972 року. Так склалося, що в день народження мого батька я вирушав в Індію у пошуках шляху, який, як мені здавалося, підходив би для мого майбутнього. До того часу я вже шість років не був вдома – з моменту, як вступив до університету в Амстердамі. Для молодій людини мого віку це було нормальним явищем – відселитися та стати незалежним. Так що я переїхав у плавучий дім-лодку в цьому місті.

Отримавши освіту, яка включала підготовку з економіки та соціології країн, що розвиваються, я природно зацікавився цими країнами. Я почав читати матеріали, які потрібно було знати для отримання ступеня магістра, але ближче до завершення мені стало нудно займатися такими предметами, як статистика.

Я думав про те, щоб вступити до ПРООН (Програму розвитку ООН), щоб допомогти скоротити розрив між багатими та бідними та допомогти світу. Я відчував, що світ несправедливий і рухається в неправильному напрямку. У ПРООН мені відмовили, сказавши, що в ООН вже занадто багато голландців і квота переповнена. Я не знав, що мені робити далі.

Будучи чутливим до світу і дуже зацікавленим політикою, я вирушив до США в 1968 році, щоб пройти літні курси в Корнельському університеті в Ітаці, штат Нью-Йорк, і взяв участь у Създі Демократичної партії в Чикаго, історично відомому супутнім йому насильством, кампанією бідних людей Джесси Джексона тощо. Коли Ніксон виграв вибори президента США, я відійшов від політики.

Я все більше починав відчувати себе нещасним як щодо себе, так і світу і відчував необхідність щось змінити. Так сталося, що група «Бітлз» почала практикувати трансцендентальну медитацію (ТМ) з Махарші Махеш Йогі, і я зайнявся практикою ТМ, відмовившись від психоаналізу, який тільки-но почав. Потім мій американський друг, що вивчав музикознавство в Голландії й приїжджав до мене в мій плавучий дім в Амстердамі, подарував мені копію «Автобіографії йога» Свами Парамаханси Йогананди. Після прочитання цієї книги мене потягнуло до Індії.

Я планував вирушити до Індії, коли одного разу зовсім випадково до мене в мій плавучий дім зайшов індієць. Він подорожував автостопом, і американська пара, що була моїми друзями, підвезла його з Данії в Голландію. Друзі прийшли навідати мене, і цей незнайомець також зашов з ними. Він займався друкарським бізнесом і приїхав на Міжнародний книжковий ярмарок у Франкфурті. Це був освічений брамін Прабху Нараян Шарма з Ранчі, штат Біхар, і він був першим індусом, якого я зустрів.

Побачивши на столі книгу Йогананди, індус запитав мене про мій інтерес до йоги, і я сказав, що планую поїхати до Індії. У мене в кишені лежав авіаквиток до Делі. Він розповів, що його сім'я живе неподалік ашраму Йогананди, і запросив мене зупинитися у нього, коли я приїду до Індії.

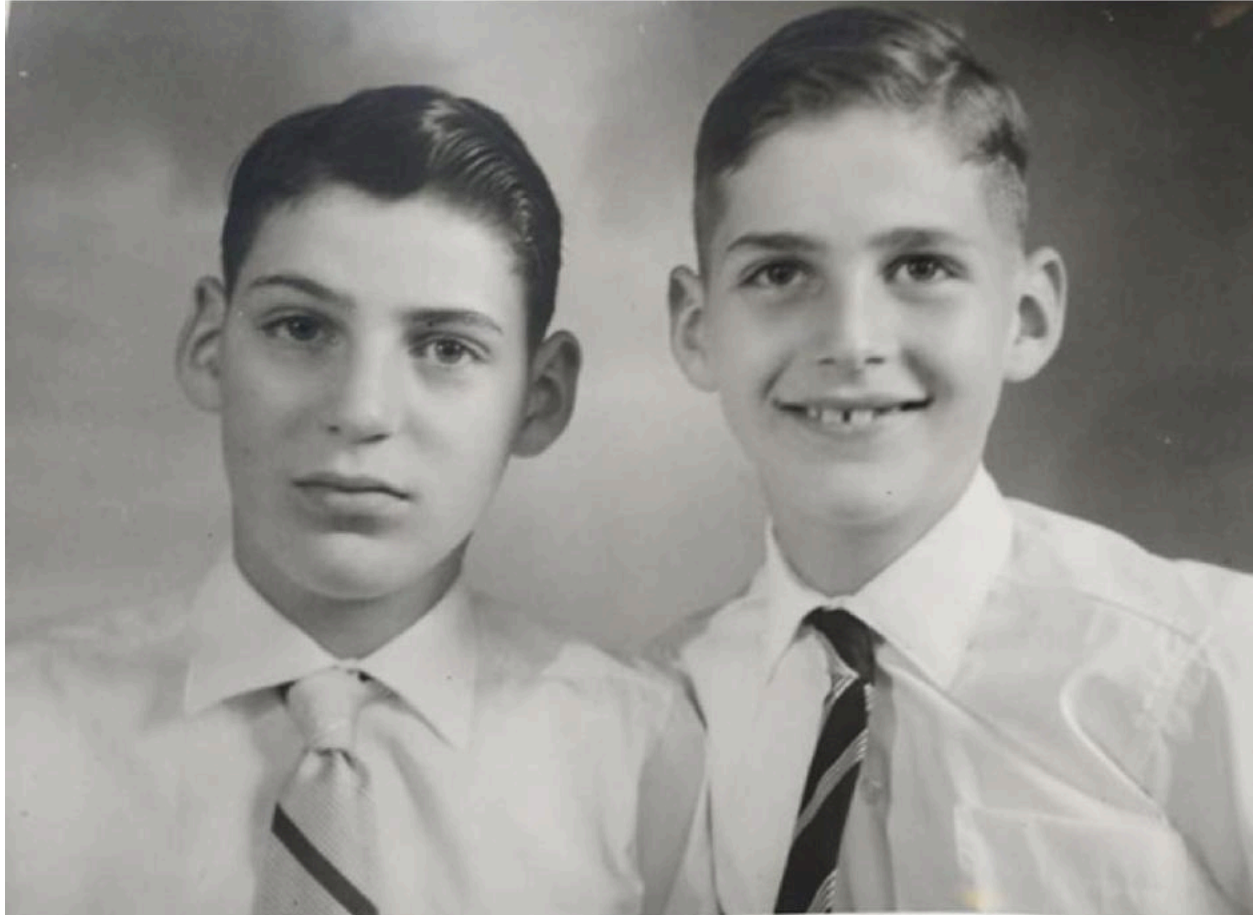
Це було чисте співпадіння, але воно виявилось найкращим присвяченням в індійське суспільство, культуру та релігію. Я не міг би просити нічого кращого, ніж жити кілька місяців поспіль у заможній, освіченій брамінській родині. Я прожив у них перші два місяці, а потім почав пошуки гуру від Гімалаїв на півночі до Каньякумарі на півдні.

Ранні роки в Голландії

Я народився в Амстердамі, неподалік Вонделпарку, 2 січня 1948 року, всього через три роки після Другої світової війни, у сім'ї єврейського батька та матері, яка раніше була християнкою. Вони, будучи подружжям, не належали до жодної релігійної організації, але були гуманістами та приєдналися до Древнього ордену лісників – суспільної організації та руху за свободу слова. Мій старший брат Ганс народився 27 квітня 1945 року, лише за тиждень до визволення країни від німецької окупації. Ми жили поблизу Вонделпарку, Консертгебау та знаменитого Рейксмузею.

Мій дідусь Ніко Хаммельбург втратив свій успішний магазин оптики на площі Дам через голландського колаборанта, тільки тому, що він був євреєм. Брата мого батька, Аба, викрали німці, і він врятував своє життя, змушено фотографуючи німецьких офіцерів. Його майбутня дружина Соня потрапила до Освенциму – найстрашнішого з концентраційних таборів, і була однією з останніх 125 людей, які вижили наприкінці війни.

Мій батько починав в Амстердамі як ювелір, але згодом перейшов до імпорту та продажу срібла й кришталю з Німеччини, Франції та інших країн.

У 1950 році ми переїхали до маленького містечка під Лейденом, де прожили п'ять років. Я пішов у перший клас початкової школи, брав уроки гри на фортепіано, потрапив у страшну аварію на своєму маленькому велосипеді й почувався нещасним серед корів, лук та обмежених, недалеких людей.

У 1955 році ми переїхали до Хілверсюма – садового міста, де були розташовані всі радіо- та телестанції Голландії, й оселилися у просторому будинку під назвою Хамахару. Це було справжнє полегшення та вікно в світле майбутнє.

Бізнес процвітав, і я думав приєднатися до батька. Мій брат став першим офіцером торгового флоту та завів сім'ю.

Я продовжував займатися на фортепіано, а також приєднався до шкільного оркестру як трубач. Під час зимових канікул ми каталися на лижах в Альпах, а влітку подорожували машиною на відпочинок до Італії, Іспанії, Франції, Швейцарії та Австрії. Серед моїх захоплень були гра в теніс, вітрильний спорт на сусідніх озерах, піші прогулянки по навколишніх лісах і мінігольф. Не можна не згадати й про три роки занять бальними танцями у Ван Кралінгена, відомого викладача танців, до якого голландська королівська родина відправляла своїх дочок.

У ті роки в Хілверсюмі я також брав участь у роботі шкільного радіо та молодіжного мовлення.

Після закінчення середньої школи у 17 років я вирушив до США як студент за обміном у рамках програми організації YFU (Молодь за порозуміння), що знаходилася в Мічигані. Протягом року я із задоволенням брав участь у багатьох позакласних заходах, зокрема в хорі, оркестрі, пресклубі та працював шкільним фотографом у газеті «Едвардсбург Аргус» (Edwardsburg Argus).

Моя вчителька англійської мови міс Кантовскі переконала мене вступити до університету. Я послухав її поради й протягом шести років вивчав економіку та економічну соціологію в таких відомих професорів, як Вім Дейзенберг (майбутній директор МВФ).

У пошуках ашраму

Випадкова зустріч із Прабху Нараяном Шармою стала чудовим початком мого перебування в його рідній країні. Я жив у цій брамінській родині й почав відвідувати «Йогода Сат Санг», ашрам Свами Йогананди. Дивним збігом обставин я познайомився з Дайєю Маатхою, міжнародною президенткою Братства Самореалізації з Каліфорнії, яка випадково опинилася там. Вона була прямою ученицею Йогананди й після його смерті стала його наступницею на посту глави організації.

Коли Дайя Маатха здійснювала обхід і побачила мене в ашрамі — в сорочці з квітами, синіх джинсах із вентиляцією, з бородатим обличчям і довгим волоссям, — вона запитала: «Звідки ти?» — «З Амстердама». — «О, як цікаво!» — сказала вона. Наступного дня, під час чергового обходу, вона знову підійшла до мене й запитала: «Звідки ти?» — «З Амстердама». — «О, як цікаво!» — повторила вона.

Я запитав її, чи можу залишитися в ашрамі. Вона відповіла, що ашрам лише для індусів. Вона також додала, що в Голландії є філія, і мені потрібно буде пройти заочний курс, а потім отримати шестиступеневе посвячення в «Крія-йогу». «Після ініціації ви зможете поступово просуватися вперед», — сказала вона. Таким чином, Дайя Маатха ввічливо відмовила мені у вступі до ашраму.

Це підштовхнуло мене розпочати пошуки по всій Індії. Я почав у Рішикеші, в ашрамі Шивананди, де на той час президентом був Свами Чідананда. Там я зміг вивчати його та слухати бесіди з Бхагавад-гіти.

З якоїсь причини сім'я Шарма сказала мені, що буддизм може бути кращим шляхом для мене, і запропонувала відвідати кілька буддійських місць поклоніння. Вони розповіли про родича, який жив у Варанасі, неподалік Сарнатха, і в якого я міг би зупинитися. Я вирушив туди, і він тепло мене прийняв. Він був головним лікарем усього округу Варанасі й виявився досить впливовою людиною. Я пригадую, як незабаром після мого прибуття одного морозного ранку перед світанком він узяв мене скупатися в річці Ганг, «щоб очиститися». Було надзвичайно холодно. Він стрибнув у воду, викупався і навіть ковтнув святої води. Наступного дня в газеті з'явилася стаття про всі хвороби, які живуть у Гангу. Як головний лікар округу, він мав би знати про це, але, як кажуть, розум перемагає матерію! Я також пам'ятаю, як він навчив мене медитувати під час їзди на велосипеді!

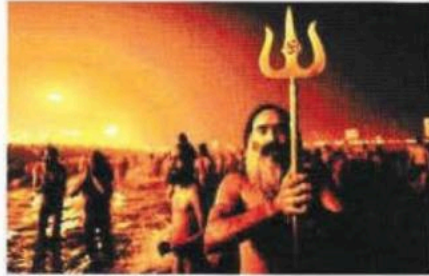
Я відвідав буддійські святині в Сарнатху та його околицях, і вони справили на мене велике враження. Там було чисто і спокійно. Особливо мене зачарувала безтурботна атмосфера.

У Варанасі, сидячи на сходах одного з гхатів уздовж річки Ганг, я читав найдешевше видання Бхагавад-гіти, видане «Гіта Прес» з Горакхпура. До мене нахилився хлопчик-брамін і сказав: «Дякую, що читаєш наші Священні Писання». Це справило на мене таке враження, що я подумав, що не проти був би померти на березі Гангу!

Ознайомившись із буддійськими культовими спорудами, я продовжив свою повну пригод подорож у пошуках ашраму, майже охопивши всю Індію — від Рішикеша в Гімалаях до Каньякумарі (мису Коморин) на півдні.

Я відвідав Ачар'ю Винобу Бхаве (1895–1982) в ашрамі Сева у Вардхі поблизу Нагпура в Центральній Індії. Він був сучасником Махатми Ганді й жив простим життям, наповненим високими ідеалами. Ганді казав: «Думай глобально, дій локально».

Оскільки Виноба був нездоровий і дотримувався мауни (мовчання), я міг спілкуватися з ним лише через записки. Я запитав його, чи вважає він гарною ідеєю мою участь у Маха Кумбха Мела, найбільшому духовному зібранні у світі, де 12 мільйонів людей зберуться в Праягу, у місці злиття річок Ганг, Ямуна і Сарасваті. Це була наймасштабніша зустріч, яка проходить раз на 144 роки. Звичайна ж Кумбха Мела проводиться кожні три роки. Оскільки в мене був сильний кашель і рана на нозі, я сумнівався, чи варто йти. Тож я спитав Винобу. Він просто написав: «Якщо ти хочеш іти, іди!!!»

Пошуки тривають

У пошуках гуру я провів місяць у Гоа, на пляжі Канхангхат. Там молодий колишній брахмачарі з Ашрама Шивананди на ім'я Крішна Сантані безкоштовно навчав іноземців хатха-йозі, збираючи їхні адреси для подальших контактів.

Я також відвідав Ашрам Шрі Ауробіндо в Пондічеррі та експериментальну духовну спільноту Ауровіль. 21 лютого 1973 року французька Мати дала свій останній «даршан» з балкона, і я, одягнений у білі йогівські шати, був серед тисяч людей, які спостерігали за нею з площі внизу. Її погляд був таким пронизливим, що здавався пливучим прямо до мене, і я відчував себе повністю зануреним у її очі, немов у іншому вимірі.

Однак філософія Ауробіндо видалася мені надто складною й непотрібно заплутаною. Це назавжди відштовхнуло мене від неї. Проте я пам'ятаю прекрасні троянди та інші квіти, які вкривали мармурове самадхі Шрі Ауробіндо та Матері, і те, як я торкався його схиленою головою, відчуваючи спокій.

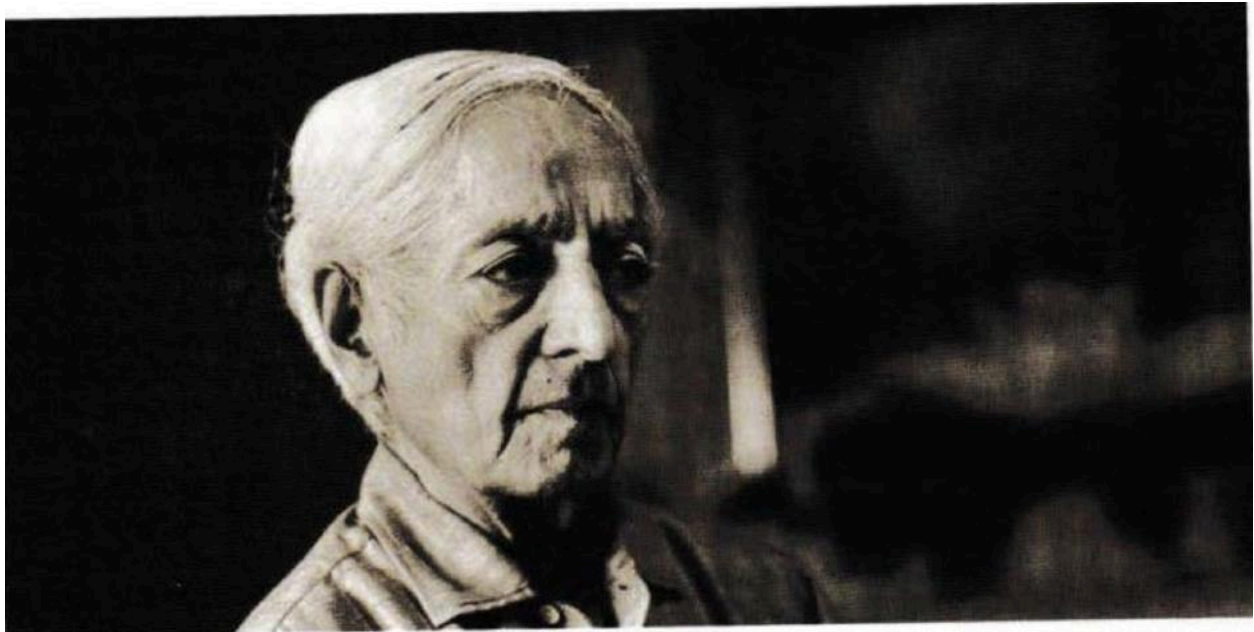
Ашрам Рамани Махарші в Тіруваннамалаї, що в Тамілнаді, був зовсім іншим. Великий представник і проповідник Адвайта-веданти Рамана ставив тільки одне питання: «Хто я?». Він медитував у печері на пагорбі за ашрамом, а в самому ашрамі була кімната, де він лежав напівголий, лише в набедреній пов'язці, посміхаючись людям, які приходили натовпами за його благословеннями.

У Махабаліпурамі, на південь від Мадраса, я зустрів сина знаменитого тамільського композитора К.В. Махадевана, а також племінника махараджі Венгатагірі, які були відданими послідовниками Сат'я Саи Баби. Кит Джеффри з Квінсленду подружився зі мною, і разом з нашими новими друзями ми вирушили до Саи Баби на Маха-Шиваратрі в ніч молодика в лютому. Це був ранній ранок, і коли ми здійснювали нагара-санкіртан, мої друзі наполегливо радили мені зробити «пада-намаскар» Баби, тобто доторкнутися до його стоп. Коли я повз вперед у своїх білих індійських шатах, я почув над собою його голос: «Ні, ні, ні!».

Під час мого п'ятого візиту до Саи Баби у 1991 році Баба, ймовірно, згадав той випадок, коли сказав: «Ти вже був

тут раніше, але ще не був монахом!». Під час мого першого візиту я був брахмачарі і носив ім'я Криянанда.

Зустріч із Кришнамурті

У 1971 році я вперше слухав філософа Дж. Кришнамурті (1895–1986) в Амстердамі. У 1973 році, якщо я правильно пам'ятаю, я відвідував його виступи у Васантхавіхарі на Грінвейс Роуд в Адьярі, Мадрас. А в 1974 році – у швейцарському Занені.

Починаючи з 1976 року, коли я став монахом, я щорічно приїжджав у Мадрас, щоб слухати його бесіди в Адьярі. Зазвичай мене супроводжували кілька друзів зі Шрі-Ланки, зокрема д-р Е.В. Адікарама і С.М. Джаятіллака. Одного разу мої шрі-ланкійські друзі попросили мене сфотографувати Кришнамурті разом із ними, коли він ішов у наш бік уздовж пляжу Адьяра, на території Теософського товариства. Саме там Ч.У. Ледбітер (1854–1934), теософ, який відвідав Шрі-Ланку разом із полковником Стилом Олкоттом у 1885 році й став першим директором коледжу Ананда, колись виявив молодого Кришнамурті, якому було тоді близько 14 років.

Я не хотів просто підбігти до нього й несподівано фотографувати, тому запитав Кришнаджі, чи можу зняти його з цими двома джентльменами. Він сказав:

«Фотографуй їх!» Я відповів: «Я вже це зробив». «Зроби ще раз!» – наголосив він. Після цього Кришнаджі обійняв мене й швидко рушив далі величезними кроками, не залишивши нам жодної можливості зробити спільну фотографію!

Під час перебування в Теософському товаристві я також їздив у Канчіпурам, щоб побачити Шанкарачар'ю з Канчіпураму (одного з чотирьох Шанкарачар'їв Індії).

Я поїхав разом із молодим тамільським другом, який міг перекладати численні питання, що виникали у мене. Коли ми дісталися до кутії в ашрамі Шанкарачар'ї, ми побачили його всередині. Він сидів на столі, з довгим сплутаним волоссям, а його тіло було повністю вкрито віхуті – святим попелом. Шанкарачар'я дотримувався маунам – обітниць мовчання, тому ми не могли з ним розмовляти. Але коли ми просто дивилися через вікно, відчуваючи потужні вібрації, що виходили з його кімнати, усі питання розчинилися, як сніг на сонці.

Я також відвідав Шанкарачар'ю з Пурі, неподалік від Бхубанешвара в штаті Орісса на східному узбережжі. Він був привітним і порадив мені повторювати ім'я Рами, кажучи, що в цю епоху це найкращий шлях до Бога. Це виявилася та сама мантра, яку моя мати отримала від учнів Махаріші Махеш Йоги в Амстердамі під час свого посвячення в 1972 році.

Під час мого перебування в Пурі я також завітав до Ашраму Дварака Свами Харіхарананди, прямого учня Йогананди. Однак Свами в той час був за кордоном.

Під час іншої поїздки до Індії, в Каладі, штат Керала, я відвідав стамбхам Аді Шанкари, першого Шанкарачар'ї, який створив організацію десяти орденів Свами і надав їм імена. Він також відіграв вирішальну роль у зникненні буддизму в Індії, вважаючи, що буддизм не має нічого принципово нового, оскільки все вже є в індуїзмі, і тому немає необхідності ставати буддистом.

Подальші відвідування

У 1991 році я разом з Міхаелем Мебіусом, нашим німецьким партнером у «Міжрелігійному діалозі», відвідав різні святі місця та людей у Південній Індії, включаючи візит до Путтапарті, а також брав участь в інтерв'ю з Сатья Саи Бабою.

У 1993 році в Чикаго, рівно через 100 років після того, як Свами Вівекананда виголосив там свою знамениту промову, відбувся Всесвітній парламент релігій. На цьому зібранні був Анагаріка Дхармапала зі Шрі-Ланки. Також його відвідав Свами Чинмаянанда, але покинув його в образі мертвого тіла, яке мені пощастило

побачити сидячим зі схрещеними ногами в Делі. Сикх, який відвіз мене туди, сказав: «Дивіться, як Свами усміхається нам і говорить: "Я всіх вас обійшов, хлопці, чи не так?"».

В аеропорту Кочіна наша група «Діалогу» з Говіндом Бхаратаном та іншими делегатами, включаючи засновника Діалогу преподобного Рейнхарда фон Кірхбаха, вирушила зустрічати Амритананду Майю Ма, або Матір, з Квілона, яка поверталася з Чикаго з Всесвітнього парламенту релігій.

Одного разу в її ашрамі мені не вдалося отримати її знамениті «обійми», але цього разу я мав честь прикрасити її гірляндою. На її шиї висіло не менше п'яти величезних гірлянд, тому, коли вона обняла мене, між нами була стіна з гірлянд, і я не зміг відчутти вібрації «всепроникної любові», які, за словами її учнів, виходять від неї. Маленький аеропорт у Кочіні також не був найдуховнішим середовищем.

Повернення у плавучий будинок

До травня 1973 року настав час залишити Індію, оскільки термін дії моєї шестимісячної візи спливав. Мені потрібно було отримати нову візу, щоб повернутися. Я вирішив поїхати до Нідерландів суходелом — автобусами і потягами, вирушаючи у ще одну подорож, сповнену пригод!

Гроші в мене закінчувалися, тож батьки надіслали мені чек American Express на 200 доларів США. На жаль, коли я спробував обміняти його на готівку в індійському відділенні American Express, співробітники виявили розбіжність у підписах і відмовилися видати гроші. Мені довелося продати свій фотоапарат родині брахманів, щоб отримати трохи готівки, і я вирушив у дорогу з тим, що мав.

Я перетнув Амрітсар і поїхав потягом через Пакистан, Афганістан, Іран і Туреччину до Європи. Протягом усієї подорожі я продовжував намагатися обміняти чек, але марно. Одного разу, стоячи в черзі на пошті в Кабулі, щоб перевірити, чи не надійшов мені лист від батьків, я завів розмову з жінкою. Вона виявилася американкою, яка жила в Амстердамі. Я розповів їй про свою ситуацію і зумів переконати її позичити мені 50 доларів, пообіцявши повернути, щойно доберуся до Амстердама. Вона мені повірила і дала гроші (я справді повернув борг, коли прибув до Амстердама).

У Голландії я повернувся у свій плавучий будинок, влаштувався на скромну роботу в банк і почав збирати гроші, щоб знову поїхати до Індії. Моє прагнення повернутися було викликано обіцянкою, яку дав мені Свами Омкарананда Гірі, якого я зустрів, стоячи в черзі на пошті в Індії прямо перед від'їздом (здається, пошта приносила мені удачу, куди б я не їздив). Він був прямим учнем Свами Йогананди і знав його ще з 1935 року. Коли я повернувся до Голландії, він написав, що готовий прийняти мене як учня, якщо я повернуся. Я також міг залишатися в його ашрамі.

У вересні 1974 року я вирушив назад до Індії з одномісячною візою, оскільки в індійському посольстві в Голландії мені сказали, що її можна продовжити в Індії. Коли термін дії візи добігав кінця, мені повідомили, що це було лише «дозвіл на посадку» і продовжити його не можна. Мені потрібно було поїхати в іншу країну, щоб отримати нову візу. Для цього я вирішив поїхати до Непалу.

У поїзді дорогою до Катманду я познайомився з буддійським монахом зі Шрі-Ланки, який їхав у тому ж купе. Ми подружилися, і він навіть поділився зі мною трапезою з чапаті та дала. Він порадив мені, якщо потрібно буде знову продовжити візу, поїхати на Шрі-Ланку. Коли я зізнався, що цікавлюся буддизмом, він дав мені адреси Ваджирарамайї, центру Кандубода Віпассана і двох інших храмів – у Пітіпані та Етул-Котте.

На поромі до Шрі-Ланки

За порадою ченця, якого я зустрів у поїзді в Непалі, я вирішив відвідати Шрі-Ланку, що й зробив 1 травня 1975 року. Я дістався на поромі з Рамешварама до Талайманнара, а звідти поїздом до Анурадхапури.

Анурадхапура є об'єктом Всесвітньої спадщини, першою столицею Шрі-Ланки, відомою з IV століття до нашої ери. Це головне з давніх міст острова, центр найдавнішої цивілізації, який містить велику кількість буддійських пам'яток. Буддизм був утверджений тут у III столітті до н. е.

Тут також розташоване найстаріше в світі документоване дерево – Шрі Маха Бодхі, вирощене з паростка того самого дерева Бо, під яким Сіддхартха Гаутама досяг просвітлення в Бодх-Гаї. Анурадхапура є найпопулярнішим місцем

буддійського паломництва: паломники регулярно відвідують Атамастхану – вісім святих місць, освячених візитами Будди.

Оглянувши кілька цих місць поклоніння, я вирішив зупинитися в залі для відпочинку Дутугемуну на території буддійського монастиря, призначеного для мирських паломників. По дорозі туди я зустрів чоловіка на ім'я Буддадаса, який продавав запаковані обіди, і він люб'язно запросив мене зупинитися в нього вдома. Я прийняв його пропозицію й провів тиждень у цій сингальській родині. Там я також познайомився з Гунасекерою, хранителем народного музею Анурадхапури, який розповів мені чимало цікавого про стародавні часи.

Коли я повідомив Гунасекері, що планую вирушити до Коломбо й хотів би зупинитися в храмі, він негайно дав мені адресу храму в Пагоді, за кілька миль від Коломбо. Він також передав мені листа для своєї матері, яка була членом жіночого товариства Кантха Самітія при храмі. Її будинок знаходився прямо навпроти святині.

Я приїхав до Коломбо, торговельної столиці, на поїзді та, зійшовши на станції Форт, почав озиратися, щоб зрозуміти, як дістатися до Пагоди в передмісті Нугеода, де розташовувався храм. Я вирішив запитати в молодого чоловіка, який виглядав освіченим, як потрапити до Пагоди, хоч і неправильно вимовив назву. Він відповів, що знає це місце, і посадив мене на автобус з номером маршруту 114, тож я без проблем дістався до будинку місіс Клари Гунасекери, матері хранителя музею, яка мешкала на провулку Дхаммадута. Вона провела мене до храму, який знаходився поруч із її будинком.

Головний прелат запропонував мені кімнату та сказав, що я можу залишатися там стільки, скільки забажаю. Коли я повідомив, що хочу відвідати медитаційний центр Кандубода, він відповів, що це можливо будь-коли, і що я завжди можу повертатися до храму, який, поки він живий, буде для мене домом!

Увечері до храму прийшов молодий чоловік, щоб запросити кількох монахів для співу на церемонії «пірит» (читання монахами захисних строф) з благословенням для його батька, який лежав у лікарні. Він побачив мене й запитав, чи не пам'ятаю я його. Я задумався на мить, а коли він сказав: «Це я посадив вас на автобус», я одразу згадав. «Яке співпадіння!», – подумав я.

З'ясувалося, що його звали Хема Кумара Нанаяккара, і він був братом відомого лідера лівих політичних поглядів Васудеви Нанаяккари. Сам Хема Кумара також займався політикою: його обрали членом парламенту (2001), він обіймав посаду міністра від Об'єднаної національної партії (UNP), а згодом заснував власну партію. На той момент (2015 рік) він обіймав посаду губернатора Південної провінції.

□

Я зупинився в храмі Шрі Відья Віджаярамайя, де головним прелатом був Давулдена Гнаніссара Наяка Тхера – вчений монах, який знав щонайменше сім мов. Сталося так, що пізніше він переїхав до храму (в Пагоді), де я живу й понині. Він помер 3 квітня 2017 року у віці 101 року. Давулдена Гнаніссара Наяка Тхера був титулярним главою – Уттарітара Маханаяка, Верховним Патріархом Самастха Ланка Амаратура Маха Сангха Сабха – Верховної Ради Шрі Ланка Амаратура Нікая, яка складається з 21 підсекти.

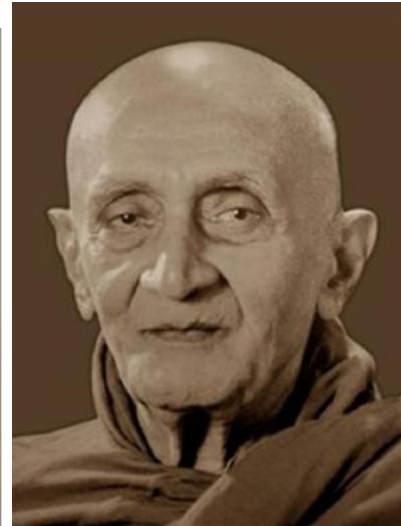
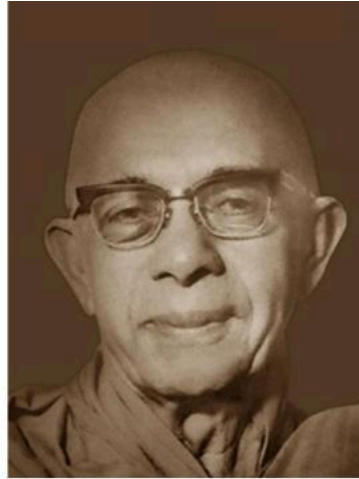
Монахи Тхеравади на Шрі-Ланці переважно належать до трьох Нікаїв: Сіям, Амарапура та Раманна. Давулдена Гнаніссара Наяка Тхера став наступником преподобного Мадіхе Паннасіхи Маханаяка Тхера.

Захоплений медитацією, я вирушив до медитаційного центру Кандубода і провів там три тижні. Мені пощастило зустрітися з достоповажним Катукелле Сівалі, єдиним на той час сингальським монахом, який розмовляв англійською мовою. Відомий центр медитації Віпасани було засновано в 1956 році, у рік святкування Самбуддха Джаянти – 2500-річчя з часу Парінірвани (залишення тіла) Будди. Центр розташований приблизно за 30 кілометрів від Коломбо, і дістатися до нього з місця, де я зупинився, було досить зручно. Головним монахом центру був Кахатапітіє Суматіпала Наяка Тхера.

На мене справила велике враження спокійна атмосфера центру, і я був натхнений можливістю медитувати без перешкод. Було цікаво дізнатися, що Сівалі Тхера може читати мої думки на відстані.

Я повернувся до Пагоди і через деякий час пройшов другий цикл тритижневої інтенсивної медитації в повній тиші. Це був дуже гарний досвід. До кінця цього періоду я більш-менш визначився з тим, який шлях мені обрати. На той час я зрозумів, що індійський підхід через йогу або медитацію веде до того, що одного дня ти з'єднаєшся з богом. У медитації Віпасана все було інакше. У цьому підході страждання можна було подолати тут і зараз.

Тим часом я почав зустрічатися з ерудованими монахами, які жили в Коломбо та його околицях.

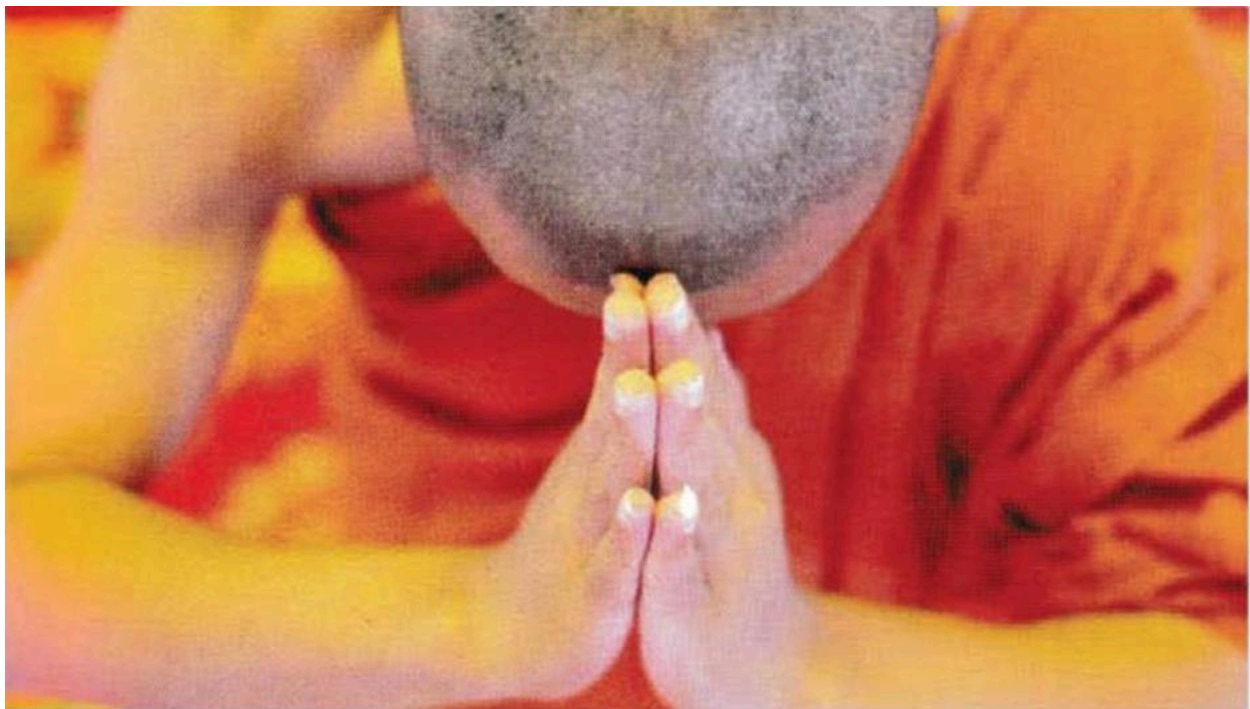

Я познайомився з
преподобним Балангодою
Анандою Майтрією
Маханаякою Тхера в його
храмі в Панніп'тї.
Всесвітньо відомі
місіонери –
достопочтений Нарада і
достопочтений Піядассі

Маха Тхера – перебували у Ваджирарамайї в Бамбалапітті, а преподобний Мадіхе Паннясіхе Тхера і достопочтений Ампітіє Рахула Маха Тхера – в навчальному центрі для бхіккху в Махарагамі. Часом я супроводжував свого гуру, достопочтенного Давулдена Гнаніссару, який навчав монахів-учнів у Центрі підготовки бхіккху під назвою Махарагама Дхармаятанайя.

У Канді я познайомився з достопочтеним Ньянанпонікою, монахом Тхеравади німецького походження, який прийняв чернецтво на Шрі-Ланці. Він був ученим монахом і заснував Буддійське видавниче товариство – всесвітньо відому організацію, що видає буддійські книги.

На той час я вже коротко постриг волосся і носив білі одежі.

В монашому вбранні

У мене була гостьова віза, яка дозволяла мені залишатися в Шрі-Ланці протягом шести місяців. Коли минуло п'ять місяців, я зрозумів, що маю ухвалити рішення: або повернутися в Індію, або одягти рясу та продовжити своє перебування тут. Коли я розповів своєму вчителю, Давулдені Наяка Тхера, про своє намір стати монахом, він сказав мені, що я повинен отримати дозвіл від своїх батьків. Отже, я, 27-річний молодий чоловік, опинився в ситуації, коли мені потрібно було отримати батьківську згоду на те, що я дуже хотів зробити. «Це буддійська традиція», — сказав мені Наяка Тхера.

Наша сім'я була вільнодумною, з гуманістичним і збалансованим ставленням до життя, і я був упевнений, що батьки дадуть мені дозвіл. У час, коли не було ані електронної пошти, ані мобільних телефонів (у храмі не було навіть стаціонарного телефону), я написав їм листа. Мені швидко надіслали відповідь, в якій сказали, що не заперечують, якщо це моє самостійне рішення, і ніхто не примушує мене ставати монахом.

Моє посвячення в монахи було призначено на 21 вересня 1975 року в храмі, де я проживав. За кілька днів до цього до мене прийшли кілька свідків Єгови з Біблією в руках і запитали, чому я переходжу в буддизм. Вони почали розповідати мені про Бога, і, послухавши їх деякий час, я відповів, що не знаю, хто такий Бог. «Якщо я колись його знайду, я повернусь», — сказав я.

Для мого рукоположення, окрім традиційних обрядів, які мали бути дотримані, запросили доктора В.С. Карунаратне, професора буддійської філософії, щоб він виступив на церемонії. За два дні до посвячення доктор Карунаратне повідомив мені, що в Шрі-Ланці перебуває жінка – професор буддизму і палі з Голландії, яка хотіла б приїхати на церемонію. Він запитав, чи не заперечую я. Я був дуже радий, що хтось з Голландії буде присутній на визначній події в моєму житті. Рія Клоппенборг прочитала в газетах про рукоположення. Вона приїхала, і церемонія стала для неї новим досвідом.

Старший монах секти, який головував на церемонії, посвячує в сан починаючого монаха, якого потім називають «саманера». Я отримав своє посвячення від досточтимого Косгода Дхаммавангса Маханаяка Тхера, у той час (1975) головного прелата Амарапура Нікаї. Одну за одною я повторив за ним десять заповідей, яких має дотримуватися саманера. Символічний жест пов'язування – силпатія – на шию посвячуваного в сан був здійснений ним самим. Давулдена Наяка Тхера був оголошений моїм упадьяйя – учителем-наставником.

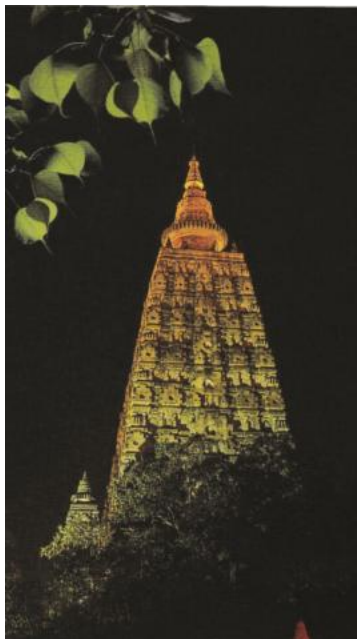
В.С. Карунаратне, оратор, запрошений на рукоположення, дуже приємний вчений, був блискучим учнем як у школі, так і в університеті. Після закінчення він був призначений асистентом викладача в Цейлонському університеті в Пераденії. У відносно молодому віці двадцяти восьми років він отримав докторську ступінь в Лондонському університеті за дисертацію на тему «Теорія причинності в ранньому буддизмі». Його обрали головою новоствореної кафедри буддійської філософії в університеті Пераденії. Коли його призначили послом Шрі-Ланки у Сполучених Штатах, його кар'єра отримала перерву. Після перебування там він повернувся до університету.

Мої батьки, які не змогли приїхати на моє посвячення, приїхали в грудні 1975 року. Вони подорожували країною і з задоволенням відвідали безліч місць.

Бажаючи продовжити медитацію і не знаючи про обмеження, відповідно до якого починаючий монах повинен знаходитися під керівництвом свого вчителя протягом п'яти років після рукоположення, я покинув храм і провів три місяці в центрі Кандубода. Я почав шукати більш прохолодний клімат, який би мені більше підходив. Крім того, мені хотілося знайти місце, де я міг би спокійно медитувати.

Я вирішив вирушити в паломництво по сусідніх буддійських країнах до свого вищого рукоположення – упасампади, в результаті якого я перейшов би з розряду монахів-послушників у розряд повноправних бхіккху. Тим часом мені вдалося отримати візу нової категорії («буддійський працівник») терміном на один рік.

Паломництво

В кінці 1976 року я вирушив у паломництво до Індії, Непалу, Бірми (М'янми) та Таїланду – всіх країн, де сповідують буддизм тхеравади. Початок був не надто сприятливим: у літака "Три Стар", на якому ми летіли, відразу після зльоту виникли серйозні проблеми. Один із двигунів загорівся, і ми помітили, що літак ниряє носом у бік моря. Пілоту вдалося впоратися з керуванням і повернутися в аеропорт Катунаяке. Ми вилетіли після двогодинної затримки.

Моєю першою зупинкою була Індія. Я вирушив у Бодггаю, місце, де принц Сіддхартха досяг просвітлення. Бодггая знаходиться під управлінням Археологічної

служби Індії з тих пір, як Анагаріка Дхармапала (1864-1933), харизматичний лідер буддійського відродження, вирвав її з-під контролю індусів. Хоробрий патріот Шрі-Ланки вів запеклу боротьбу за повернення буддійських місць поклоніння в Індії послідовникам буддизму і створив Товариство Махабодхи, яке й досі керує діяльністю, що має відношення до буддизму в Індії.

Я вирішив поїхати в Ранчі, щоб зустрітися з родиною брамінів, у яких я зупинявся, коли вперше приїхав в Індію. Поїздка автомобілем Hindustan Ambassador індійської збірки зайняла на багато годин більше, ніж повинна була, за словами водія, для подолання відстані в 275 км. Дорога була вся в ямах, і поїздка була дуже повільною. Прибувши, я передав родині, як вдячний їм за пораду слідувати буддизму. Я також зустрів Свами Омкарананду, який хотів, щоб я продовжував залишатися індуським йогом. Природно, він був розчарований тим, що я вибрав інший шлях.

У Бірму через Непал

Коли я прийшов до храму в Катманду і сказав монаху, що я з Голландії, він повідомив мені, що чекає жінку-професора з Голландії, яка проводить дослідження буддизму тхеравади в Непалі. Я одразу зрозумів, про кого він говорить – це професор Рія Клоппенборг, яка була присутня на моєму рукоположенні, – і подумав: «Яке збігнення!».

Мій візит до Бірми був насичений подіями. Хоча я б із задоволенням залишився там довше, бірманські влади видавали візи лише на сім днів. У літаку я познайомився з китайським монахом, який недостатньо володів англійською мовою і попросив мене допомогти йому заповнити форму для висадки. Він запросив мене зупинитися в його храмі в Рангуні, що я і зробив. Це дало мені можливість спостерігати за їхнім способом життя. Однією з речей, які я помітив, була різниця у фресках на стінах шриланкійських і китайських храмів.

У Шрі-Ланці розписи всіх арахантів мають однаковий малюнок. У китайських храмах усе по-іншому. Вони поділені на дві частини, кожна з яких зображає дев'ять арахантів. Вирази їхніх обличчя відрізняються один від одного – від приємних до суворих.

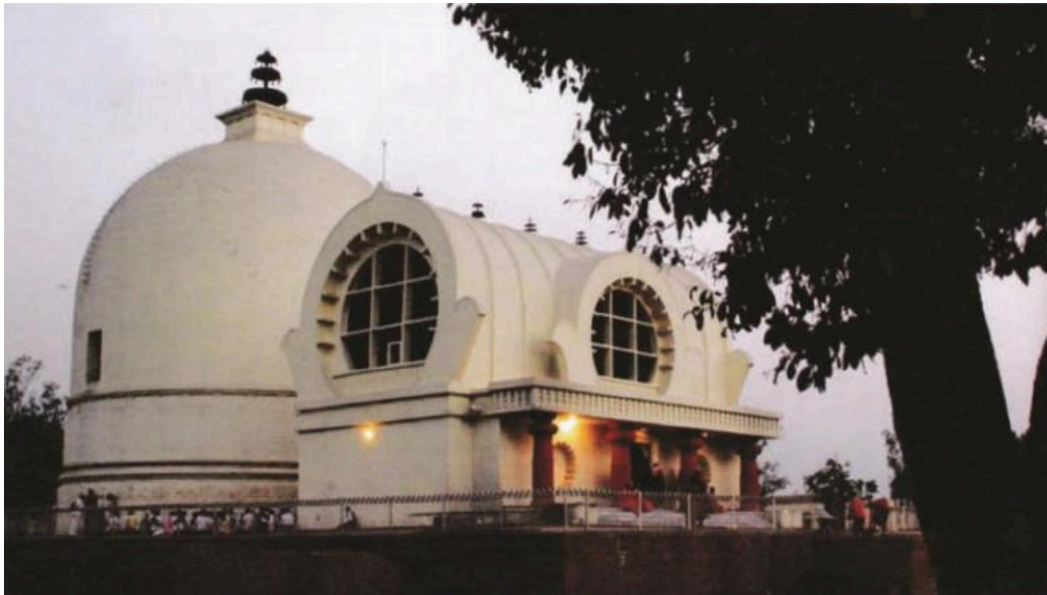
У мене було рекомендоване письмо від відданого з Шрі-Ланки, Айоми Вікремасінгхе, який допомагав будувати храм у Швебу під Мандалаєм, де жив

відомий монах Вебу Саядо (Маха Тхера). Монах, який вважався арахантом, тепло прийняв мене і охоче спілкувався зі мною. Він здався мені символом люблячої доброти, ключового елемента буддизму. Я також зустрів іншого провідного монаха, Махасі Саядо, про якого також говорили, що він арахант. Його прийом був дуже холодним. Коли я попросив у нього роз'яснень з питання, пов'язаного з Дхаммою, він показав стелаж із книгами і сказав помічнику, що я можу звернутися до книг. До речі, в день кончини Вебу Саядо в Шрі-Ланці було повне відключення електрики, і деякі говорили, що це сталося через його смерть. Вони настільки вірили і поважали його.

Повернення в Індію

Я багато подорожував Індією, вивчаючи численні зміни, які буддизм зазнавав протягом століть.

Особливо мене вразила безтурботність Сарнатха, де Будда виголосив першу проповідь після просвітлення, та Шравасті, яку Будда часто відвідував. У Кусінарі, місці, де Будда залишив тіло, панувала урочиста й умиротворена атмосфера, яка навіювала смуток про його Парініббну. Можна уявити, які почуття охоплювали головних учнів Будди в момент його кончини.

Аджанта і Елора

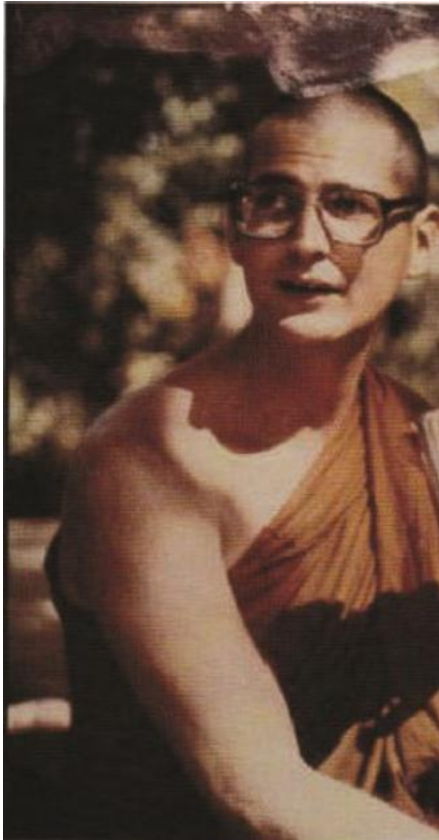

Я відвідав печери Аджанти та Елори, які є величезними туристичними пам'ятками в Індії. Ці об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО знаходяться в окрузі Аурангабад штату Махараштра.

У печерах Аджанти знаходиться близько 30 висічених у скелях буддійських пам'ятників, які датуються II століттям до н.е. і включають картини та скульптури, описані Археологічною службою Індії як «кращі з збережених зразків індійського мистецтва, особливо картини, які є шедеврами буддійського релігійного мистецтва з зображеннями Будди та історіями Джатака».

Елора є видатним зразком індійської скельної архітектури. 34 печери вирубані у вертикальному

схилі пагорбів Чананандри. Це індуїстські, буддійські та джайнські храми, створені в період між 5 і 10 століттями. 17 індуїстських, 12 буддійських і 5 джайнських печер були побудовані в безпосередній близькості одна від одної, що свідчить про релігійну гармонію того часу.

Я відвідав Дікшабхуми в Нагпурі, який став центром сучасного буддизму в Індії після того, як 14 жовтня 1956 року, в рік Будда Джаянті, доктор Б.Р. Амbedкар прийняв П'ять обітів і став буддистом разом з більш ніж 500,000 індусів, які вважалися неприкасаємими. Там я познайомився з доктором Анандою Кошальяяною, великим послідовником Баби Сахиба Б.Р. Амbedкара.

Я повернувся на Шрі-Ланку на церемонію упасампади 13 серпня 1977 року.

Отримання вищого послання

Надівши рясу та вивчивши Дхамму під керівництвом свого наставника, початкуючий монах постає перед зібранням старших монахів, щоб отримати вищу послугу (упасампаду). Спочатку монах відвідує старших монахів поодиноці, щоб повідомити про своє намір отримати вищу послугу. Хоча він уже кілька років ходив у рясі як початкуючий, перед отриманням вищого послання, відповідно до традиції, він переодягається у світський одяг і повертається у рясу безпосередньо перед церемонією. Потім він приймає десять заповідей.

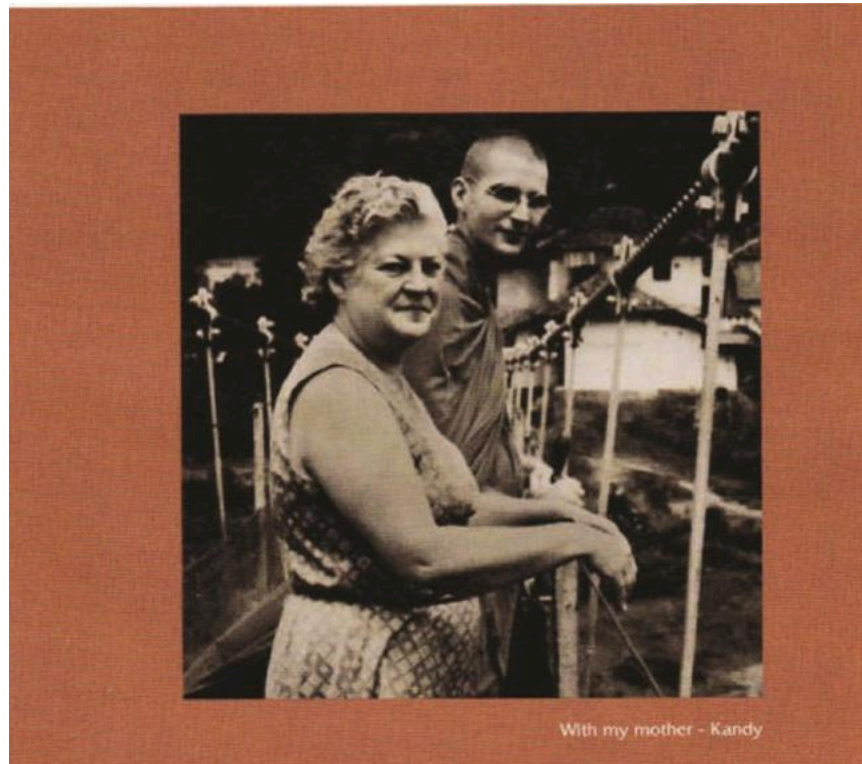
На зібранні монахів йому ставлять ряд основних питань і просять впевнитися, що він достатньо готовий для вступу в орден. Йому радять не соромитися та говорити чесно і правдиво. Ось деякі питання, які ставлять монаху: чи старше він двадцяти

років? чи немає у нього боргів або служби у короля? чи отримав він дозволу від батьків? чи не страждає він якимись серйозними захворюваннями? Його запитують, чи є у нього чаша для подаяння та одяг. Також перевіряється його знання Дхамми.

Після того, як старші монахи впевняться, що монах підходить для отримання вищого послання, його просять звернутися з проханням про його отримання. Після церемонії йому пояснюють, як він має поводитися в подальшому.

Таке коротке введення в упасампаду.

Мій гуру, Давулдена Гнаниссара Маханаяка Тхера, був головою Ударата Амарапура Самагри Сангха Никайи, одного з 21 відділення Амарапура Никайи Шрі-Ланки, і моя церемонія упасампади повинна була відбутися в штаб-квартирі цієї Никайї в храмі Сапуголла в Ува Паранагама в районі Бадулла.

Мої батьки були присутні на церемонії. Вся процедура здавалася їм досить цікавою, а іноді й веселою. Мій батько знімав весь процес на 8-міліметрову камеру. Для них це був абсолютно новий досвід, так і для мене також.

Упасампадапинкама – рідкісне подія, до якої завжди готуються з великим хвилюванням. Монаха привозять в «перахере» – процесії з традиційними барабанами та танцюристами. Люди збираються по дорозі, щоб подивитися на неї.

Мені довелося переодягнутися в одяг мирянина. При цьому мене нарядили в костюм, який був мені зовсім незнайомий. Це був химерний червоно-золотий костюм «ніламе» – одяг, який носили кандійські вожді сільської місцевості за часів древніх сингальських королів, що правили з Канди, столиці Шрі-Ланки. Це досить громіздка сукня, але у мене не було вибору. «Це ще один досвід», – подумав я!

На додаток до всього мені довелося залізти на спину слона, щоб проїхати три кілометри до храму. Процесія йшла через рисові поля та сільські просіки, а поверхня самої головної дороги, включаючи перехрестя зрошувальних каналів, була досить ухабистою. Я також не був у кращому стані – після метушливої подорожі по Азії в мене піднялася температура.

Серед тих, хто був присутній на церемонії, був мій друг, якого я знав з п'яти років. Пітер Флік, так його звать, приїжджав до Пакистану по роботі в NOVIB, голландській організації, що займається розвитком. Він вирішив приїхати на церемонію через нашу давню дружбу. Насправді йому так сподобалася Шрі-Ланка, що він повернувся, щоб працювати в Нувара-Елії в фінансованій Нідерландами інтеграційній програмі розвитку сільських районів IRDP і працював там до 1985 року.

Коли церемонія закінчилася, ми приїхали в Коломбо та зупинилися на ніч у готелі Маунт Лавінія. Наступного дня мені потрібно було відправитися в храм Пагоди. Для цієї мети знову організували процесію, яка повинна була доставити мене з найближчого містечка Нугеода в храм. Однак в той день через безлад у країні був оголошений комендантський час. Я провів ще одну ніч у готелі, повернувся в храм без жодної помпи та церемонії і був звільнений від ще однієї тамаші!

Відлюдництво в сільській місцевості

Коли я шукав більш тихий монастир для спокійної медитації, фінський монах, з яким я познайомився в центрі медитації Кандубода, розповів мені про Вегіріканду в передмісті Канді, неподалік від Гамполи. Це місце також відоме як Рокхілл Хермитидж через скелястий рельєф. Я відвідав його і зрозумів, що це саме те, що я шукав.

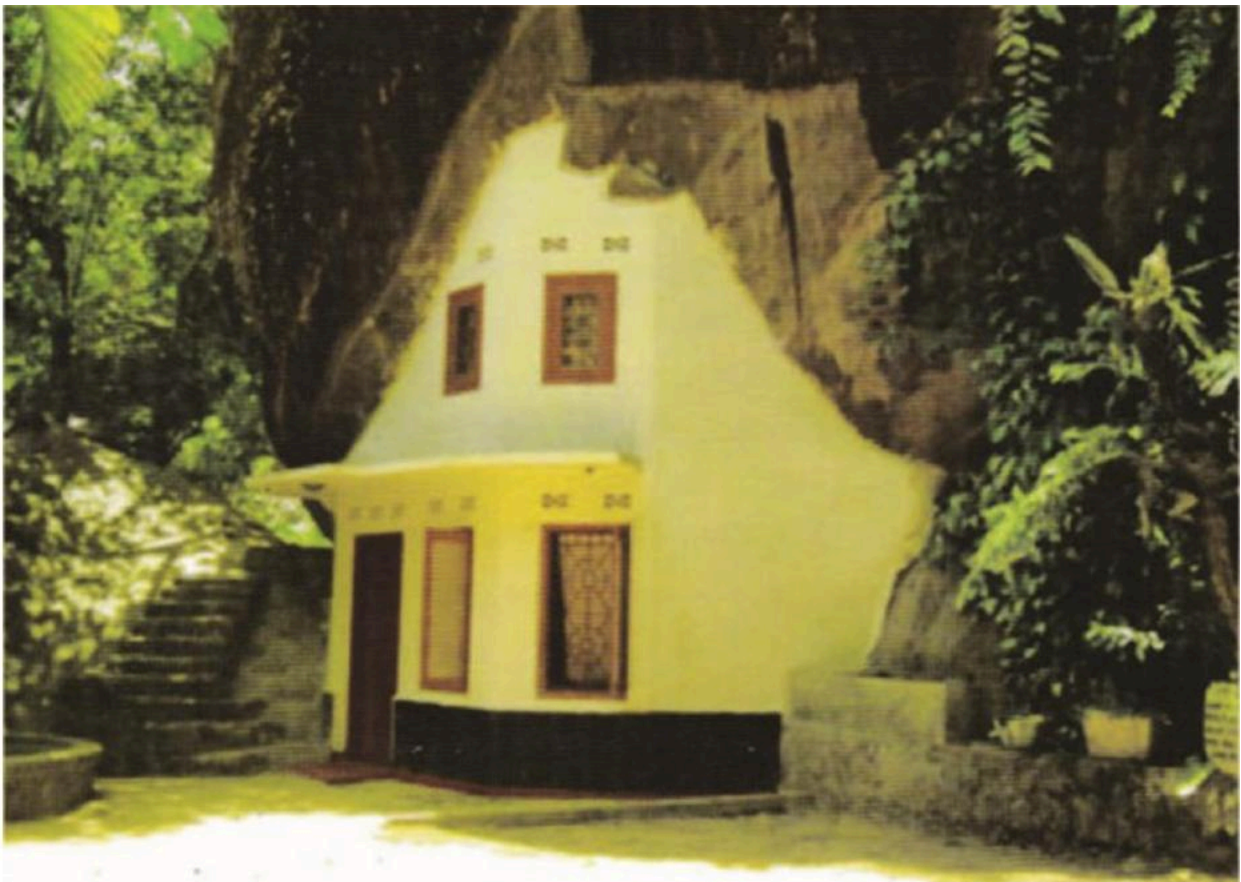
Місце було засноване монахом на ім'я достопочтений Касапа, учнем ерудованого монаха, преподобного Балангоди Ананди Майтрії Маханаяка Тхера. Під час свого першого візиту перед упасампадою я зустрів там американського монаха, який проводив медитаційні ретрити.

Мені сподобалися тиша і спокій цього місця під час мого першого візиту, і я повернувся туди після упасампади, але виявив, що американський монах поїхав. Я подумав, що тепер можу залишитися, але не зміг знайти достопочтенного Касапу, щоб обговорити це. Я написав йому записку, сподіваючись надіслати її поштою в Канді на зворотному шляху до Коломбо.

Коли я йшов головною вулицею Канді, хтось торкнувся мене по плечу. Я зупинився і обернувся. Це була людина, схожа на Шиву, яка вказала на монаха в машині, припаркованій на узбіччі, і сказала, що той хоче поговорити зі мною. Я подивився і зрозумів, що це був саме той монах, якому я написав листа. Як дивно! Я хотів поговорити з ним, і ось – зовсім несподівано зустрічаю його!

Переїхавши в червні 1979 року в Рокхілл Хермитидж, я залишився там без жодних проблем. Це також стало для мене новим досвідом. Моєю оселею була невелика хатина з солом'яною покрівлею. Поряд знаходилася скельна печера, яка використовувалася як робочий простір і комора. Всередині було темно. Це була стара печера, і мені сказали, що вона відноситься до XIV століття – епохи, коли Гампола була столицею, з якої правили королі.

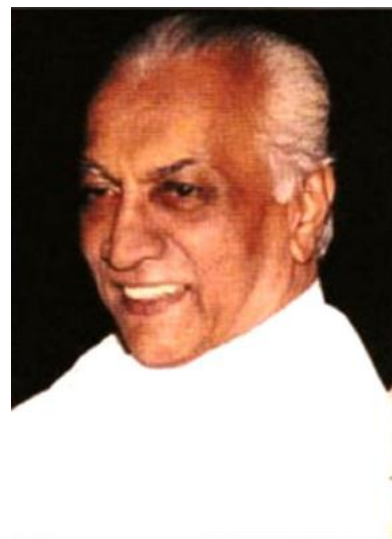
У цій печері був виступ для крапель – каттарама – для відведення падаючої зверху дощової води. Всередині печери жили монахи. У ту епоху королі переносили столицю з одного місця на інше через нестабільну ситуацію в країні. Мені розповідали, що поруч з печерою був таємний підземний хід, по якому король міг втекти в разі необхідності.

Незабаром я почав створювати умови для проведення регулярних медитаційних ретритів для іноземців. Печеру впорядкували, і збудували ще одне приміщення, де я міг спати. Були зведені кілька кути та просторий зал для медитацій. Також були розроблені плани будівництва жіночого монастиря. Нам вдалося його збудувати.

Членом парламенту від виборчого округу

Членом парламенту від виборчого округу, де знаходився скит, був Дингірі Банда Віджетунга, який обіймав кілька посад, перш ніж стати прем'єр-міністром, а зрештою й президентом Шрі-Ланки після вбивства президента Ранасінгхе Премадаси. Коли він був міністром пошти і телекомунікацій, він встановив на території храму поштову скриньку, яка допомагала практикуючим медитацію іноземцям легко надсилати листи додому (про ноутбуки, мобільні телефони та Wi-Fi тоді ніхто не чув). Він також забезпечив храм телефонним зв'язком. Коли Д.Б. Віджетунга став міністром автомобільних доріг, він побудував нормальну дорогу до храму, а коли очолив міністерство енергетики, ми отримали електрику. Він, безумовно, здобув заслуги, допомагаючи віддаленому скиту, який потребував елементарних зручностей.

Кожного місяця я організовував десятидневний медитаційний ретрит, і щоразу в ньому брали участь 15-20 осіб. В основному це були іноземці, які дізнавалися про це місце безпосередньо з уст тих, хто брав участь раніше. Більшість з них були з Німеччини. Брошура, залишена в Буддійському видавничому центрі (BPS) у Канді, також сприяла поширенню інформації про Рокхілл Хермитидж.

Приєднання до «Міжрелігійного діалогу»

У 1980 році настоятель Рокхілл Хермитидж, достопочтений Полпитіє Кассапа, відвідав збори представників різних конфесій, організовані відставним німецьким лютеранським священником Рейнхардом фон Кірхбахом. Бажаючи створити групу однодумців з представників різних релігій, Рейнхард шукав партнерів-засновників, подорожуючи Європою та Південною Азією. Потім він

запросив обраних учасників на інаугураційний «Міжрелігійний діалог» — двомісячну сесію у своєму домі в Альтенхофі, неподалік від Еккернфьорде в Німеччині.

У наступному році достопочтений Кассапа відвідав другу сесію Діалогу, а в 1982 році я отримав можливість поїхати. У 1984 році для проведення сесії була обрана Шрі-Ланка, і місцем її проведення став Рокхілл Хермитидж.

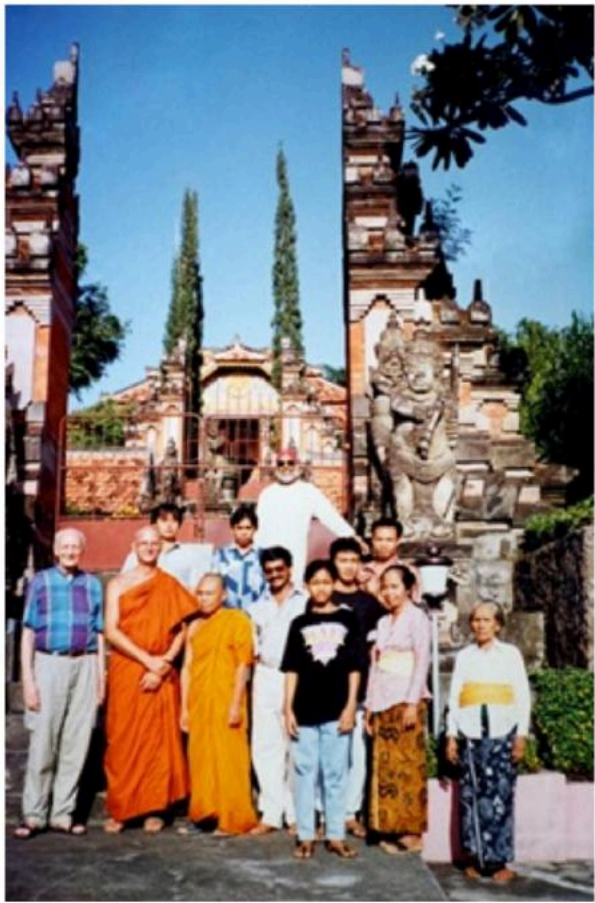
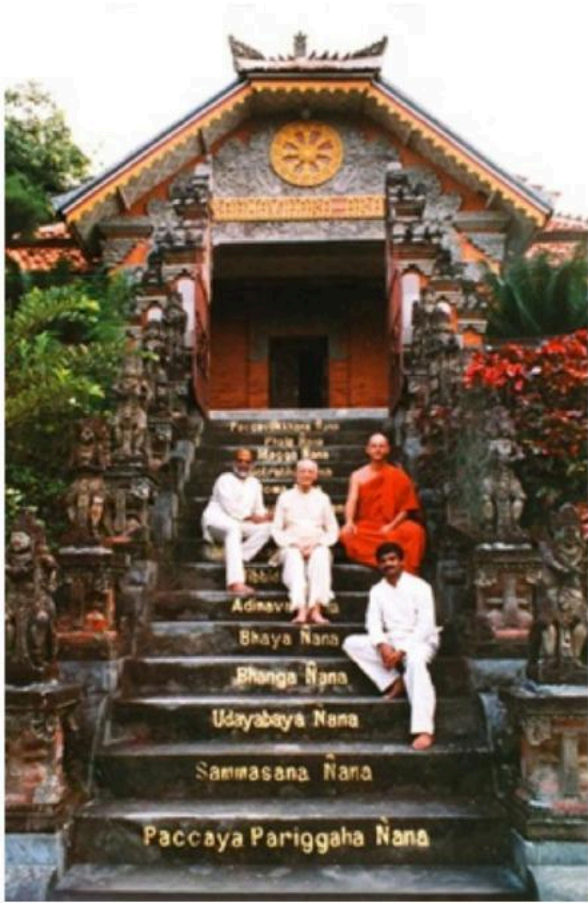
У наступні роки одна й та ж досить постійна група індуїстів, буддистів, християн і мусульман (іноді також іудеїв) збиралася в Німеччині, Франції, Шрі-Ланці, Кералі, Японії, пакистанському Кашмірі, на Балі тощо. Вони жили разом, медитували та брали участь у релігійному житті інших конфесій; вони спілкувалися, вчилися, святкували, працювали, готували, гуляли та відпочивали. Таким чином, партнери по діалогу — чоловіки та жінки — отримували досвід взаємодії, який іноді був болісним, а іноді обнадійливим. Постепенно ми відчули перехід від інтелектуального обміну до спільного перебування в мовчазній молитві та медитації.

1994 р. «Міжрелігійний діалог» у замку Вульфсхаген під Гамбургом, Німеччина. Власник замку граф Фрідріх фон Ревентлоу був добрим другом засновника нашого діалогу Райнхарда фон Кірхбаха.

Диалог 1987 года в Батрои, Азад Кашмир,
Пакистан, в родовом доме шейха Махмуда Рашида

Діалог 1992 року в Брахмавіхара Арама, Балі, Індонезія. Високоповажний Ананда мав хороші зв'язки з монахом-засновником, високоповажним Бханте Гіріракхітою Маха Тхера.

1995 рік. «Міжрелігійний діалог» у Тибетському буддійському центрі в Піссельберзі, неподалік Гамбурга, Німеччина. Халіма Краузен у Гамбурзькому тибетському центрі.

Вся наша група Діалогу перед замком Лагард у Франції.

Тим часом у 1984 році я отримав запрошення з Лондона приїхати і провести вассу — тримісячний ретрит, що проводиться в сезон дощів. Запрошення прийшло в той час, коли я в будь-якому випадку збирався покинути Шрі-Ланку. Я розмірковував над тим, чи не настав час виїхати назавжди, і вирішив, що повинен зустрітися і попрощатися з Хемою Кумарою Нанаяккарою, першою людиною, яку я зустрів, приїхавши в Коломбо, з тією, хто проклав мені шлях, яким я пішов.

Я зустрів його в Унаватуні, недалеко від столиці Південної провінції Галле, і під час розмови він розповів про лісовий скит у місцевості

під назвою Коттава Нагарання, поруч із Яккаламупулою, на дорозі Галле-Удугама. Він сказав мені, що живучий там монах досить старий і не в найкращому стані здоров'я, і це було б хорошим місцем, де я міг би провести спокійне життя.

Ми вирушили подивитися на скит і виявили, що це уединене місце, де я рідко міг би побачити людину, зате мав достатньо мавп! 90-річний монах жив там з 1936 року. Мене запросили залишитися, і мені сподобалася обстановка. Це була частина тропічного лісу Сінхараджі, внесеного до списку об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО. Чуть далі знаходився сільський храм. Я познайомився з місцевими даяками і домовився з ними, щоб вони давали нам милостиню. Було складено список, і нам гарантували дану протягом всього року.

Візит двоюрідної сестри Аннемаріке та її чоловіка в Коттава Нагаранняю.

Під час перебування в лісовому скиті в Коттаві у мене були тривожні моменти, особливо при зустрічі з рептиліями. Я яскраво пам'ятаю один випадок, коли на шляху до мого кута мені зустрівся величезний пітона – не менше 15 футів

завдовжки. Я одразу почав медитувати на метту і спостерігав, як пітона віддаляється, не завдаючи шкоди.

Я взяв відпустку, щоб поїхати в Лондон, і, як і домовлялися, провів там сезон васса. Наступного року я планував поїхати і провести кілька місяців у Голландії. Я поступово ставав відомим у Європі, і мені регулярно надходили пропозиції прийхати і провести медитативні ретриті. Через ці постійні візити я домовився в мою відсутність запрошувати на моє місце монаха з монастиря у Ватурувілі, недалеко від Галле.

Я регулярно відвідував сесії «Міжрелігійного діалогу», і мій список контактів постійно збільшувався. Я проводив більше часу поза своїм основним місцем перебування – Шрі-Ланкою – ніж у ньому. За запрошеннями шрі-ланкійських храмів я об'їздив Сполучені Штати та Канаду, а в 1988 році провів вассу в Бонні – буддійській вихарі в Берліні. На початку 1989 року я був у Сінгапурі в храмі достопочтенного Белланвила Дхаммаратани. Коли закінчився термін моєї візи, я повернувся в Шрі-Ланку.

З моїм гуру в Голландії

Одного разу, коли я був у Голландії, мені представилася можливість виконати роль приймаючої сторони для мого гуру Давулдени Гнаниссари Наяка Тхера. В той час я свідомо уникав бритої голови, оскільки в моїй рідній країні було небезпечно пересуватися в такому вигляді. У такому випадку вас зараховували до скинхедів – групи агресивних людей, які завжди були бритими. Щоб мене не прийняли за одного з них, у мене було близько дюйма волосся на голові. Це кардинально змінювало ситуацію!

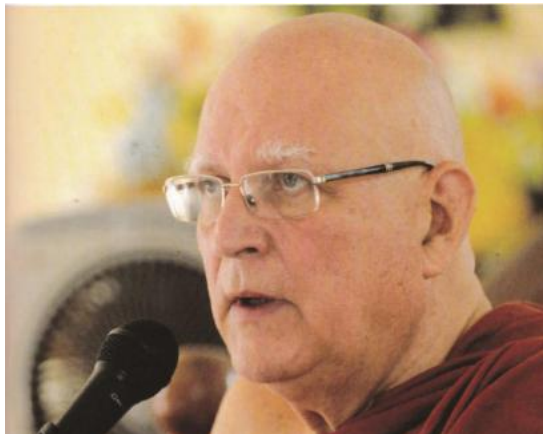
Наяка Тхера часто відвідував сесії Азіатської буддійської конференції миру (АВСР), що проходили в Москві та Бурятії. Під час однієї з таких поїздок я організував його приїзд до Амстердама і проживання у моїх батьків. Він багато їздив з місіонерською метою і провів кілька років на Тайвані. Там він викладав

палі та буддійські науки. У процесі роботи він сам вивчив безліч мов.

З гуру, вельмишановним Давулденою Гнаніссарою Маха Тхера під час відвідування типового голландського містечка – 1978 рік.

Мої рутинні поїздки приводили мене в різні куточки світу принаймні вісім разів на рік. Монах у Коттаві тим часом освоївся і міг самостійно управляти справами. Іноді я виявляв, що його методи ведення справ відрізняються від моїх, і замість того, щоб вступати в конфронтацію, я вирішив, що краще піти, що я і зробив у 1997 році.

Коли ряса була
в моді

Хоча сьогодні інтерес до буддизму на Заході величезний, в той час, коли я покинув Голландію на початку 1970-х років, все було інакше. Тоді в Голландії не було жодного буддистського центру. Кілька людей зібралися разом і створили групу під назвою «Фонд друзів буддизму», яка зустрічалася двічі на рік – один день навесні, інший восени. Близько двадцяти п'яти осіб з усієї країни зустрічалися і обговорювали буддизм, який вони вивчали, будучи вченими-буддологами.

Сьогодні в Голландії налічується близько 250 буддистських центрів і близько 10 китайських, тибетських та тайських храмів. «Махамевунава» – організація досточтимого Кирибатгоди Нанананди – придбала колишній в'єтнамський храм і тепер націлена на шрі-ланкійських буддистів у Голландії. Святкування Весака, організоване «Махамевунавой» у 2016 році в провінційному містечку Недерхорст-ден-Берг, викликало великий інтерес і потрапило в заголовки місцевих газет.

Повертаючись до 1970-х років, згадуються два випадки в Парижі. Коли я був з іншим монахом на вокзалі, хтось зауважив, що ми «люди Хари Кришни». Ми сказали: «Ми не Хари Кришна, ми буддистські монахи, як Хари Лама». «Одне і те саме», – був відповідь. У 1978 році одна жінка подивилася на нас і прокоментувала: «Це що, остання мода?» – маючи на увазі одяги, в які ми були вбрані.

Ще один досить кумедний випадок стався, коли я повернувся в Шрі-Ланку з закордонного візиту і стояв в черзі на стійці імміграційної служби в міжнародному аеропорту Бандаранаїке. Працівник служби помітив мене і, як положено за протоколом для монахів, покликав до себе. Було чутно, як іноземець, що стояв за мною в черзі (виявилося, що він з Голландії), сказав: «Я теж збираюся купити оранжеву занавісочку», знову ж таки маючи на увазі колір мого одягу. Мені також запам'яталося відвідування Тропічного музею в Амстердамі, де я був у 1978 році. Там проходила виставка. У тайському павільйоні стояла модель буддистського святини. Кілька школярів оглядали стенд. Вказуючи на статую Будди, один хлопчик запитав учителя: «Хто це?»

Учитель відповів: «Це Будда». Наступним очевидним питанням хлопчика було питання про те, хто такий Будда. У відповідь пролунало: «О, це один з тих індійських богів». Такі були знання про буддизм у той час!

Прогрес, досягнутий за ці десятиліття, є досить помітним. Сьогодні буддійські програми транслюються по національному радіо та телебаченню Голландії. Для цього були отримані права на трансляцію, і ці програми субсидуються державою. Насправді, коли вперше було отримано дозволи, Комісія з медіа запитала статистику про те, скільки буддистів проживає в Голландії. Було проведено опитування, і виявилось, що їх близько 30,000, але ще 100,000-200,000 цікавляться буддизмом. Коли комісія вказала, що цього недостатньо, і відмовила в дозволі, було зазначено, що «Гуманістичне суспільство» налічує всього 15,000 осіб, але права на трансляцію у нього є. На чолі кампанії з отримання дозволу на створення Фонду буддійського мовлення стояла професор Рія Клоппенборг, яка була присутня на моєму рукоположенні. Тепер у Голландії видаються буддійські книги. Вони не тільки перекладені з інших мов, але й написані нові книги голландською. Якщо подивитися в цілому, то інтерес більш-менш рівномірно розподіляється між дзен-буддизмом, тибетським буддизмом і буддизмом тхеравади.

Тим часом я брав участь у кількох міжнародних організаціях з буддійським ухилом. Одна з них – Конференція західних буддійських вчителів, в якій беруть участь в основному представники з Америки. На зустрічах присутні миряни, монахи та монахині. Мені запам'яталася зустріч у 1993 році в Дхарамсалі, місті в індійському штаті Хімачал-Прадеш, де проживає Далай-лама. Преподносячи Далай-ламі книгу з адресами буддійських центрів у Північній Америці, Джек Корнфілд зазначив, що в ній міститься шістсот адрес. Зараз друкується новий випуск, і їх число зросло до тисячі.

В'єтнамський храм став моїм прихистком у Нідерландах.

У 1988 році я був присутній на зустрічі Європейського буддійського союзу (EBU), яка проходила в ЮНЕСКО в Парижі під керівництвом відомого буддійського вченого, доктора Ананди Гуруге, який був послом Шрі-Ланки і патроном EBU. Це головна організація буддійських громад і національних буддійських союзів у Європі. EBU відкритий для всіх шкіл і традицій буддизму в Європі, які бажають об'єднатися на основі буддійських вчень і працювати разом у духовній дружбі та повазі до різноманітності. Його цілі – сприяти міжнародному обміну та духовній дружбі між європейськими буддистами, підтримувати соціальні дії та ідеї, мотивовані буддійськими цінностями, і зміцнювати голос буддизму в Європі та у всьому світі.

Я також є членом Міжнародної асоціації «Світ Будди» (BLIA) зі штаб-квартирами на Тайвані та в Лос-Анджелесі. Організація буддистів – монахів і мирян – була заснована Мастером Хсін Юном, який переїхав з Китаю на Тайвань у 1949 році. BLIA пропагує гуманістичний буддизм, що передбачає участь у служінні та діяльності, корисній для суспільства в цілому, і підтримує дружні зв'язки з прихильниками інших сект і релігій. Серед їхніх проектів була програма з

перетворення африканських хлопців, в основному з Конго, на буддійських монахів. Їх привозили з Йоганнесбурга на Тайвань, вчили китайській мові та проводили підготовку з буддизму. Пізніше для цих цілей був побудований величезний храм у Бронкхорстспрійт під Йоганнесбургом. Проект загалом виявився успішним, хоча більшість цих хлопців відмовилися від ряс та зайнялися успішним бізнесом з Китаєм і Тайванем!

Вездесущий Ананда

Регулярні запрошення читати лекції, проводити сеанси медитації та часто брати участь в міжнародних конференціях зробили мене справжнім «странствующим монахом», і я отримав епітет «Летючий голландський монах». Я згадую, як посол Шрі-Ланки в ЮНЕСКО доктор Ананда Гуруге, який сам був зайнятий переїздами по Європі, відвідуючи буддійські конференції та зустрічаючись зі мною в несподіваних місцях, одного разу сказав мені, що мені давно пора змінити своє ім'я з Оланде Ананда на «Вездесущий Ананда»!

Після смерті батька в квітні 1997 року я провів близько восьми місяців у Голландії, а потім повернувся на Шрі-Ланку, сподіваючись зупинитися в Коттава Нагараньє поблизу Галле, але врешті-решт повернувся до вихідної точки – храму в Пагоді, де я був рукоположений. Коли я приїхав, мені сказали, що літня жінка, Шрияватхи Гонсалкорале, пожертвувала півакра землі з будинком на Першій Крос Стріт у Пагоді моєму гуру, Гнаниссаре Наяка Тхера. Коли я повернувся, Наяка Тхера був в Австралії, а дарувальниця зустрілася зі мною і сказала, що хотіла б використати ці приміщення як центр для монахів, які після госпіталізації, перш ніж відправитися до своїх храмів в інших місцях, могли б певний час відновлювати сили. Коли мене запитали, чи не хочу я стати його керівником, я відмовився і сказав, що мене цікавить лише створення медитаційного центру. Вона вважала, що альтернативи немає, і коли повернувся Наяка Тхера, він теж погодився з моєю ідеєю. На той час я вже почав планувати підходящі будівлі. Потім я дізнався, що сам Наяка Тхера вже працював над планом будівництва двоповерхової будівлі, тому я відкладав свій проект.

На початку 1998 року я переїхав у подарований нам будинок, і з тих пір він став моїм притулком. Незважаючи на те, що він функціонував переважно як медитаційний центр, в ньому також було передбачено місце, де монахи могли відновитися після перебування в лікарні, якщо в цьому виникала необхідність. Центр був названий «Ашрам і медитаційний центр Бхіккху Вівека». Я дав йому назву «Центр медитації Пагоди».

Вивчення сингальської мови

З першого дня після того, як я став монахом, я прагнув вивчити сингальську мову, щоб мати можливість спілкуватися з місцевим населенням. Я не відразу зрозумів, що сингальські буддисти, як і годиться відданим людям, завжди з готовністю подають милостиню. Вони не лише готували безліч смачних страв у типовій сингальській манері (з хорошою порцією чилі та спецій!), але й очікували, що монахи з'їдять кожну страву. В іншому випадку вони відчували розчарування.

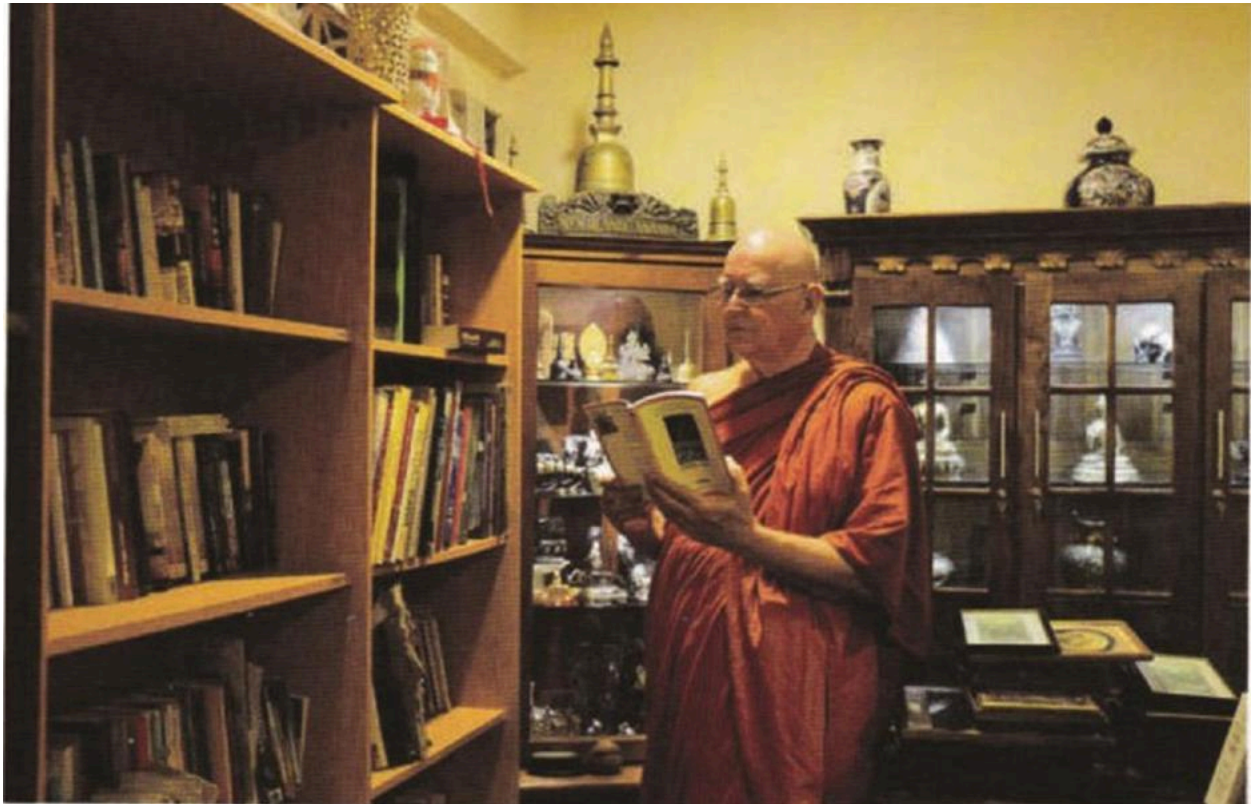
Коли нас запрошують на дану до дому, після звичайного вітання з обмиванням і витиранням ніг члени сім'ї, родичі та доброзичливці приймають «Пан Сил» – п'ять заповідей, повторюючи кожен заповідь за монахом. Потім старший монах пояснює, чому пропонується подаяння (часто це пам'ять про покійного близького родича, святкування дня народження або ювілею) і детально розповідає про заслуги, отримані в результаті такої щедрості. Потім пропонується вода, щоб обмити руки і чаші для милостині, які ми носимо з собою. Для подачі страви за стравною вишикується черга, і вона завжди досить довга. Кожен намагається подати хоча б ложку зі своєї страви. В результаті чаша виявляється досить наповненою.

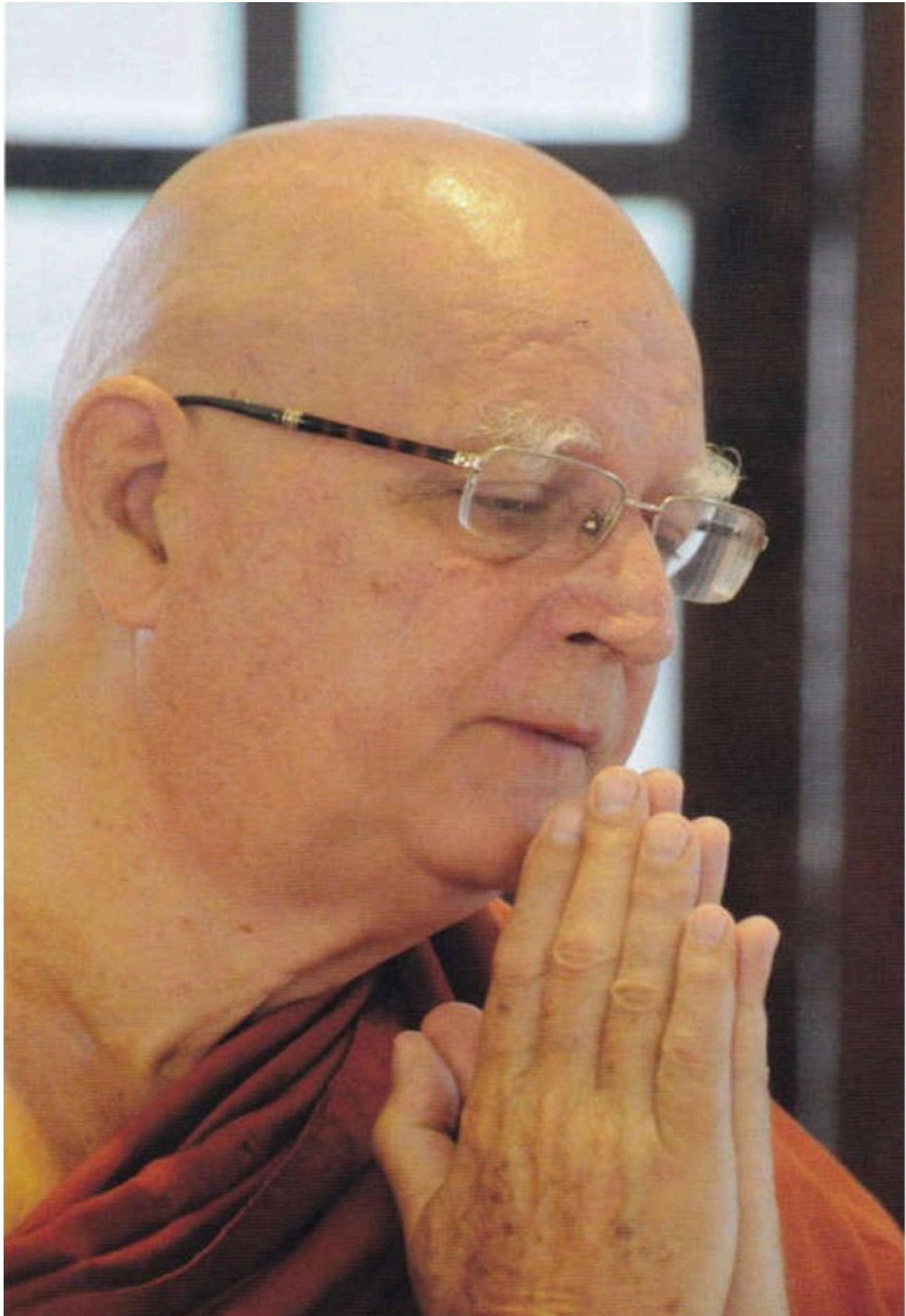
Незабаром я зрозумів, що вони подають занадто багато, тому, щоб цього не відбувалося, я навчився ввічливо говорити «атхи» (достатньо).

Але мене слухали не багато! Освоївши кілька слів, слухаючи й розмовляючи з іншими, я також вивчив кілька простих книг, в тому числі написаних відомим лінгвістом, професором Дж. Б. Дісанаякою. Мій гуру Наяка Тхера навчив мене алфавіту, і я поступово освоїв письмо. Я прагнув не лише говорити, а й проповідувати Дхамму сингальською. Прагнення і наполегливість зробили це можливим, і сьогодні я цілком впевнено виголошую проповідь у храмі або в домі сингальською мовою. Життя стає набагато простішим, коли людина знає мову, якою говорить більшість людей у країні. І самі даяки почуваються спокійніше,

коли зустрічають мене. Я щасливий, що дотримався традиції Шрі-Ланки використовувати місце народження монаха перед ім'ям, яке йому дають під час посвяти в сан. Людям також зручно говорити «Оланде Ананда».

Місце мого народження позначається сингальським прочитанням слова «Голландія» (Оланде). Інакше, оскільки Ананда – дуже популярне монаше ім'я, було б проблематично ідентифікувати мене і звертатися до мене. (Монахи Шрі-Ланки використовують назву села або міста, в якому вони народилися.)

Як тільки справи на Першій Крос Стріт налагодилися і було побудовано будівлю, мій гуру хамудуруво також переїхав туди. У 2002 році я почав проводити щотижневі заняття з медитації по неділях в другій половині дня і по вівторках ввечері. Також була відкрита школа Дхамми англійською мовою спеціально для дітей, які відвідують міжнародні школи. Заняття з медитації добре відвідувалися, і я виявив, що багато людей були зацікавлені в тому, щоб вони проводилися в популярних храмах та інших буддійських установах міста. У 2004 році щотижневі заняття почали проводитися в Гангарамайе, а через чотири роки – в буддійському центрі Ямуна на Майя Авеню, Тхимбиригасья. У 2011 році заняття були перенесені в нещодавно побудований буддійський культурний центр Самбуддхатва Джаянтхи на перехресті Туммулла, де й тривають дотепер. У медитаційному центрі «Пагода» проводяться спеціальні програми «Пойя».

Я на англійській та сингальській мовах читаю проповіді на радіо та на буддійному телеканалі, а також беру участь у панельних дискусіях.

Програма дня Пойя в Центрі медитації «Пагода»

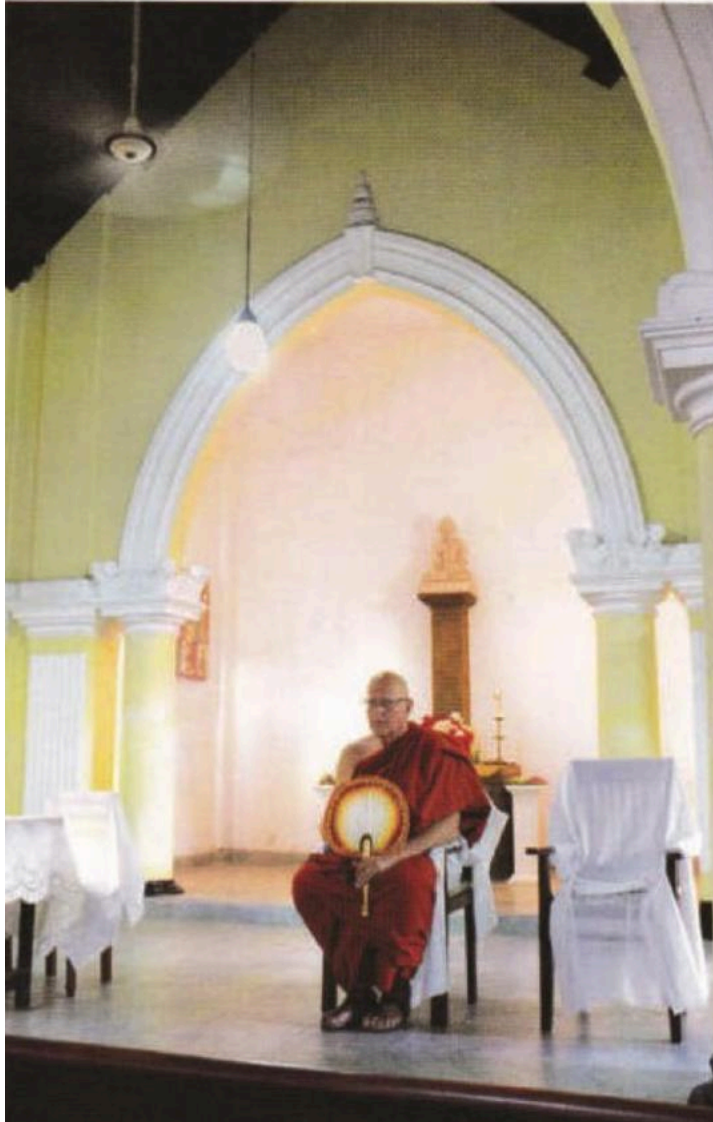

Заняття медитацією в буддійському культурному центрі Самбуддхатва Джаянтхи.

Члени «Товариства слуг Будди» (утвореного в 1920-х роках) збираються кожну суботу в залі Майтри, Лауріс Роад, Бамбалапітія (на території Меттарамая), щоб послухати бесіду про Дхамму, помедитувати та обговорити Дхамму. Усі заходи проводяться англійською мовою. Я проводжу там медитацію кожну третю суботу місяця. Близьке схожість будівлі, в якій збираються буддисти, з християнською церквою змушує замислитися, яким чином вона стала відома як «Зал Майтри» (майтри в буддизмі означає співчуття)? Це свідчить про британський вплив, коли Шрі-Ланка (тоді вона називалася Цейлон) була колонією Британської імперії до здобуття незалежності в лютому 1948 року. Слідування архітектурним особливостям церкви було модою того часу.

Перебуваючи в усвідомленості

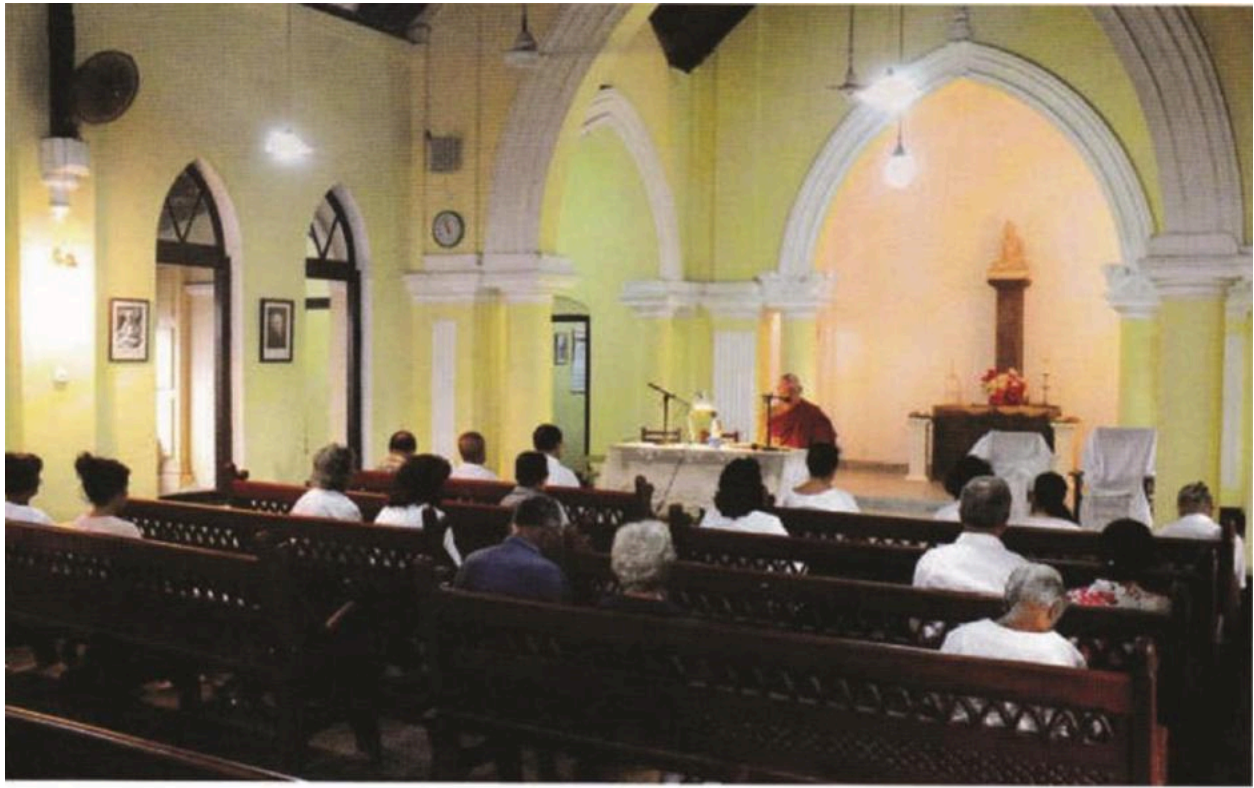

Сьогодні у всьому світі спостерігається великий інтерес до медитації. Для багатьох буддизм і є медитація. Існують різні види медитації, але ті, хто цікавиться буддизмом, вважають, що добре почати з усвідомленості.

Бути усвідомленим – це значить усвідомлювати, що я роблю в даний момент. Не варто покладати великих надій на те, що можна навчити свій ум відразу ж повністю концентруватися на одному об'єкті, не допускаючи проникнення інших думок. Щоб почати медитувати, потрібно сісти і направити свою увагу на те, що відбувається в даний момент. Це означає, що потрібно сприймати своє тіло та відчуття в даний момент, одночасно зберігаючи і усвідомленість, і розслабленість.

Я намагаюся зробити цю вправу простою. Людина сідає і спочатку

усвідомлює даний момент – той факт, що вона сидить в певному місці і певним чином. Вона починає відчувати своє тіло від маківки до п'ят, а потім у зворотному напрямку. Її розум позбувається тенденції звертатися до минулого і майбутнього, він повинен бути зосередженим лише на даному моменті. Ви даєте своєму розуму об'єкт, який дійсно існує в цей момент часу. Мета – змусити тіло відчути, що ви сидите саме в цьому місці.

Далі ви можете почати зосереджуватися на чомусь, що вам дуже знайоме. Найпростіше – це спостереження за своїм диханням – практика вдиху та видиху. Ця форма медитації називається аанапана сати бхавана – усвідомленість дихання. Дихання – це об'єкт, на якому потрібно зосередитися, залишатися з ним якомога довше, повертатися до нього, коли ум починає блукати, а також усвідомлювати всі об'єкти, до яких веде вас блукаючий ум, звуки та відчуття. Ви не повинні думати, що їх не повинно бути, але й не повинні прив'язуватися до них – просто відпустіть їх. Постійна практика допоможе вам не відволікатися від вибраного об'єкта. Якщо ваш ум не залишається сфокусованим, це не означає, що ви не справляєтеся з медитацією. Ідея полягає в тому, щоб мати гнучкість, що дозволяє усвідомлювати інші об'єкти і залишатися в стані усвідомленості або навіть невозмутимості щодо інших об'єктів, що мають відношення до нашого власного тіла, уму та об'єктів чуттів.

Перед тим як розпочати аанапану, я вважаю за краще почати керовану медитацію з створення правильної обстановки, щоб медитуючі могли заспокоїтися, а потім перейти до поширення універсальної люблячої доброти – меттабхавани – до всіх істот – людей, тварин, видимих та невидимих, включаючи самого себе. Після поширення люблячої доброти з серця ум заспокоюється і концентрується на диханні.

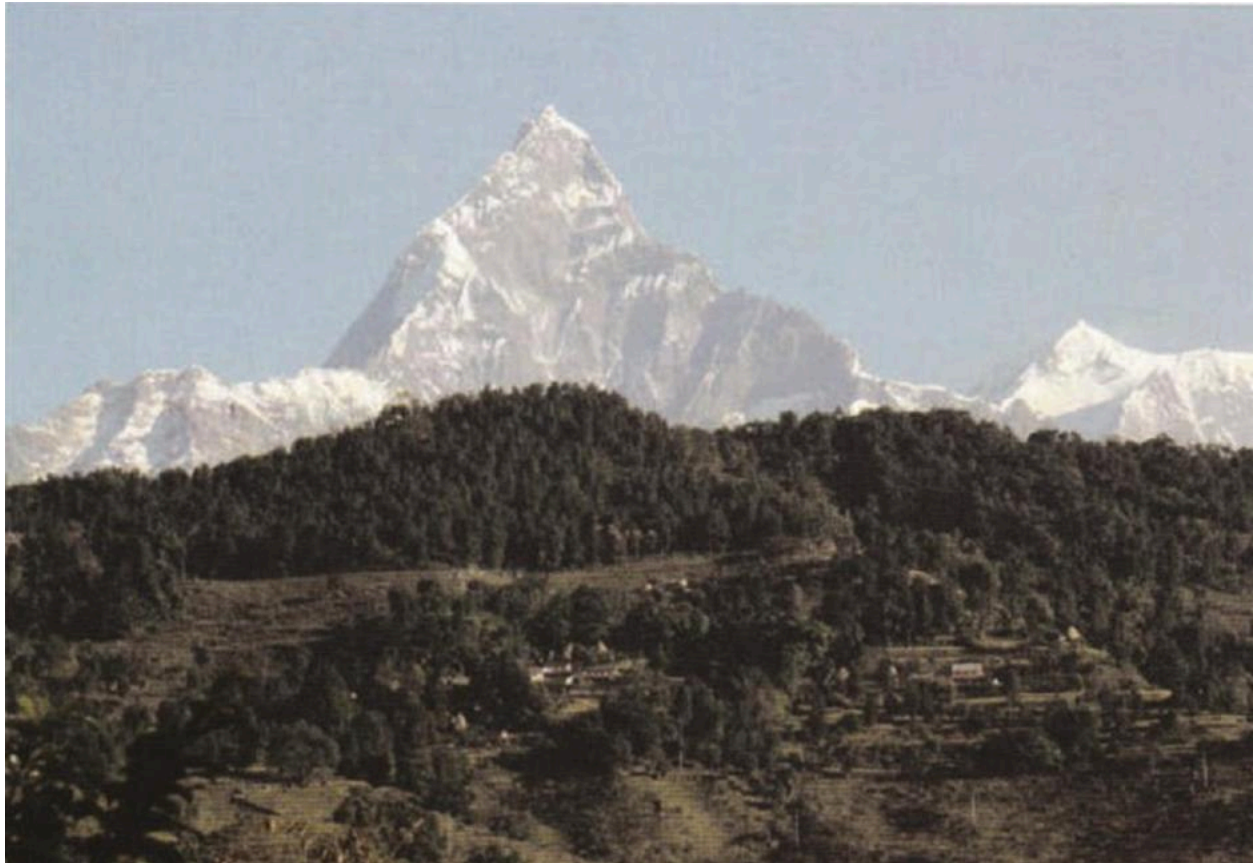
Це те, що відомо як Шаматхабхавана – медитація спокою, яка, на мою думку, є попередньою умовою для іншої форми медитації, відомої як Віпассанабхавана – медитація прозріння.

Практика усвідомленості призводить до прозрінь, які дають реальний погляд на речі, такими, якими вони є насправді – ятхабутаньяанадассана, про що говорить Будда – бачити речі такими, якими вони є насправді. Це допомагає нам викоринити невігластво і помилку, а також поступово подолати такі причини страждань, як жадібність і ненависть.

Ті, хто регулярно відвідує мої програми керованих медитацій, послідовно практикують описаний вище спосіб і цілком задоволені поступовим прогресом, досягнутим перед тим, як наважитися на глибші прозріння.

Погляд на мої подорожі

Мій зв'язок з Гімалаями

Після мого відвідування святкування 59-го дня народження Сат'ї Сай Баби в Путтапарті 23 листопада 1984 року я зустрівся з керівником радіостанції Індії. Це сталося у вегетаріанському кафе на автовокзалі Бангалора. Його звали Піллай. Коли він запитав мене, куди я їду, а я відповів, що в Мисур, він сказав, що знає хороший буддійський центр у Мисурі, неподалік університетського басейну.

Моє перебування в Мисурі, в штаті Карнатака, стало початком довгої дружби з ладакхцями, які жили там під керівництвом досточтимого Сангхасени, тоді двадцятирічного учня досточтимого Буддхаракхіти, що очолював Центр Махабодгі в Бангалорі.

Оскільки я був дуже застуджений, хлопці з Мисура заборонили мені подорожувати і лікували мене гарячими ваннами, ліками та люблячою турботою. Відвідавши Тайвань через рік, я знову зустрів досточтимого Сангхасену під час зустрічі Всесвітньої ради буддійської Сангхи (WBSC) в Тайбеї. Ми разом поїхали в Гаосюн на півдні країни, відвідали монастир Фо Гуан Шань і зустрілися з досточтимим Майстром Хсін Юнем, китайським буддійським монахом і засновником руху Фо Гуан Шань. Досточтимий Сангхасена дуже хотів, щоб Майстер Хсін Юн відвідав гімалайське королівство Ладакх, що й сталося в 1992 році. Я також був там.

Насправді, з моменту зустрічі з ладакхцями я відвідав Ладакх (частину Кашміру) десять разів! Починаючи з церемонії закладки першого каменя в основі Міжнародного центру медитації Махабодхи в червні 1991 року, я здійснював щорічні візити, під час яких викладав медитацію в основному іноземним туристам. Лише двічі я подорожував по самому Ладакху – один раз з моїм другом Палою, який наглядав за мною в 1984 році, і один раз приблизно в 2008 році, коли я привіз невелику групу шріланкійців, і ми багато що побачили разом.

Під час відвідування Центру Махабодхи в Бангалорі в 1991 році ми завітали до справжньої ясновидки - тибетської жінки – поблизу монастиря Сера Джі в Байлакупі недалеко від Майсура. Я запитав її, чи може вона побачити мої попередні життя. Вона побачила, як я обіймаю ступу, тримаючи в руці лотос, у провінції Кхам в Тибеті, і помираю там у 1933 році. Під час мого другого візиту в Тибет разом із тибетським другом ми виїхали з Ченду в провінції Сичуань (Китай), направляючись у Кхам. Під час зупинки в Літанг у мене виникло відчуття дежавю. Ми побачили храм на пагорбі, і мені захотілося туди піти. Мій друг, який родом з Амдо, сказав, що не знає, як туди дістатися. Я спонтанно сказав: «Я знаю» і показав йому дорогу. Це був храм, побудований великим п'ятим Далай-ламою! Під час нашої наступної зупинки в Карзе (неправильно вимовляється як Канзе) я пережив дуже глибокі відчуття і переживання, відвідуючи храми, села та залишки відлюдницьких поселень, від яких у мене на очах з'явилися сльози.

Перебуваючи в провінції Амдо, звідки родом мій гід, ми відвідали його монастир Лабранг Гомпа, в якому живуть понад 4000 монахів, і де є різні відділення по

вивченню буддизму, сутр, віная, тантри, а також астрології та традиційної медицини.

Прекрасний Ладхак

Ступа Шанті – Ладакх

Ми побували в монастирі Кумбум, заснованому Цонкапою, засновником секти Жовтих капелюхів тибетського буддизму Гелугпа, головою якої є Його Святість Далай-лама. Завдяки запитанням на кожному перехресті старших монахів і людей про дім, де народився Його Святість, нам вдалося його знайти і потрапити туди. Це був один із найяскравіших моментів мого візиту.

Перший раз у Тибеті

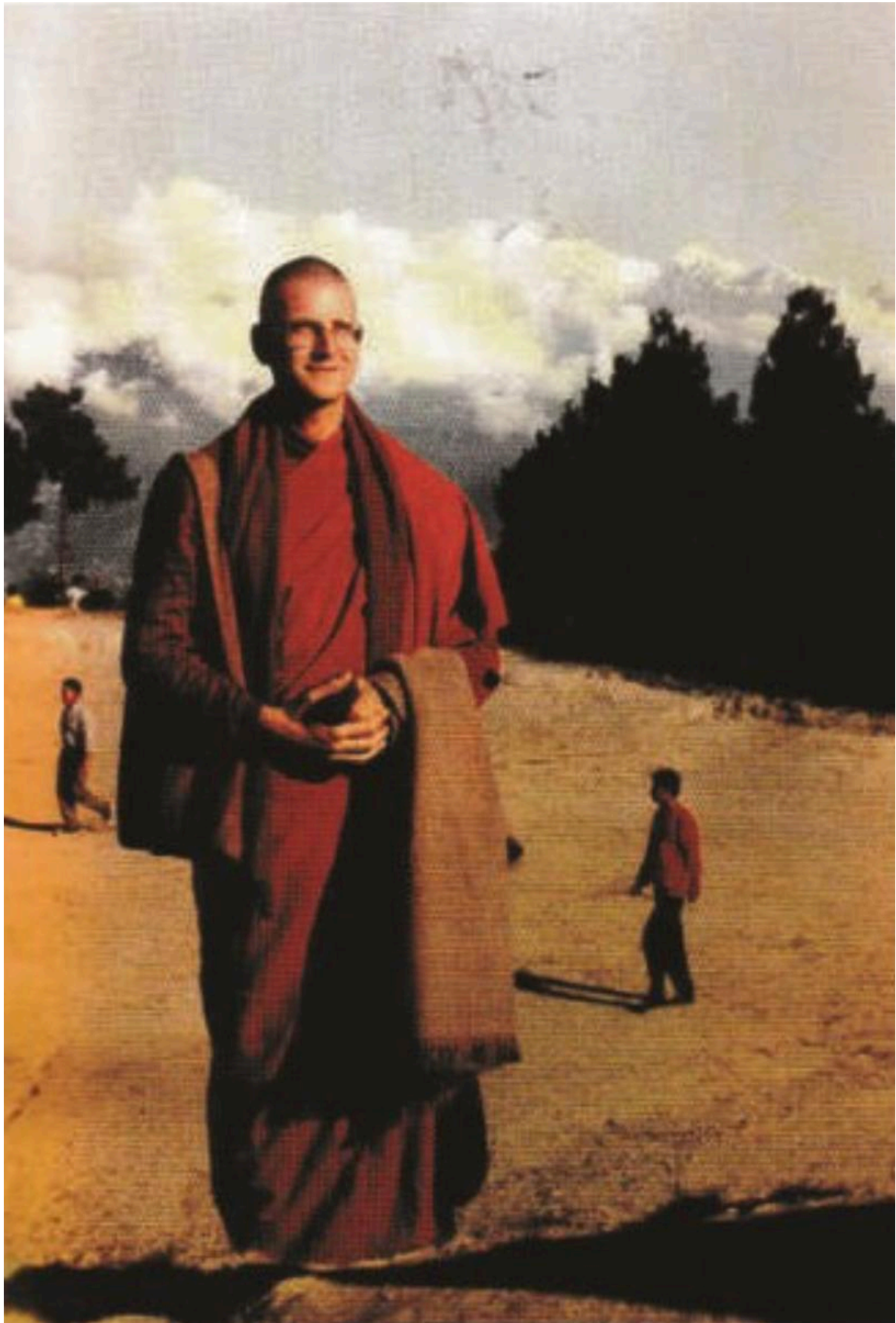
Я вперше побував у Тибеті, прилетівши літаком разом з моїм в'єтнамським другом. Ми подорожували Китаєм та Монголією, і в нас було всього чотири дні на відвідування Лхаси та околиць. Але все ж це було захоплююче видовище, як у прямому, так і в переносному сенсі!

Хамбо-лама з Монголії, який навчався у Шрі-Ланці в 1970-х роках, став моїм другом після зустрічі на одній із численних міжнародних буддійських конференцій, які проходили в різних куточках світу, де ми періодично зустрічалися. Одного разу він запросив мене в Монголію. Я сказав йому, що поняття не маю, як туди потрапити. Він запевнив мене, що це дуже просто, якщо добратися до Пекіна, що я вже робив кілька разів.

Так, у 2006 році разом із моїм в'єтнамським другом Куанг Чанхом я відвідав Улан-Батор і зустрівся з Хамбо-ламою Дамбаджевим у його монастирі

Дашчойлин, де він влаштував нам VIP-прийом. Наступного року я відвідав країну самостійно та оглянув багато околиць Улан-Батора. Монголія була під радянським впливом з епохи Сталіна до краху комунізму в 1989 році, а в 1990 році стала вільною демократичною країною з гарантією свободи віросповідання.

Непал, Сіккім, Дарджилинг, Калімпонг були серед інших місць у Гімалаях та навколо них, куди я часто їздив. Це дуже цікаві місця, де переплітаються культури, діалекти та різні форми тибетського буддизму, а також буддизму тхеравади. Тут живуть непальці, бенгальці, тибетці та інші гімалайські племена, такі як раї, тамангі, гурунги та шерпи.

останній тиждень грудня 1999 року та перший тиждень 2000 року я проводив медитаційний ретрит у Дарджилингу, у Чота Кагджхорі, під керівництвом шерпського монаха тхеравади Дхаммадхіру. Серед учасників були непальці, шерпи, бенгальці, гурунги і навіть аргентинка. Ми разом відвідали ступу Салагура, в якій зберігається тіло покійного Калу Рінпоче (1905-1989), лами (почитуваного духовного вчителя), який був одним із перших тибетських майстрів, що викладали на Заході. Великий Таи Ситу Рінпоче якраз завершував чотириденну програму і благословляв тисячі слухачів. Коли ми запитали, чи може він приділити нам 10 хвилин, він великодушно надав нам не менше 15-20 хвилин. Пізніше ми дізналися, що в цей час Його Святосте Кармапа (глава Карма Кагью, однієї з чотирьох основних шкіл тибетського буддизму) втікав з монастиря Цурпху в Тибеті до безпечного місця в Індії.

В Бутані

У 2008 році мені захотілося поїхати в Бутан. Причому склалося так, що, швидше за все, не я їхав у Бутан, а Бутан їхав до мене! Я випадково побачив по телевізору документальний фільм про візит голландського спадкоємного принца до цієї країни, згадав бутанських монахів, які відвідували наш храм-пагоду в Нугегоді в 70-х роках. І тут зовсім раптово хтось написав мені електронного листа з Бутану і сказав, що може організувати мою поїздку.

Тоді Дашо Сангье Вангчук, який навчався в Шрі-Ланці, запропонував свою допомогу, і ось я вже на шляху до Бутану, останнього Шангри-Ла (земного раю) у цьому світі.

Мені пощастило, що в той момент, коли я закінчував свій візит, син короля Джигме Кхесар Намгьял Вангчука проходив свою коронацію. Я ніколи не бачив таких красивих людей, одягнених у такі кольорові традиційні одяги, соткані вручну, як жителі Бутану на цьому святі! У цій країні четвертий король Джигме Сингье придумав концепцію ВНС (валове національне щастя). Це перша країна в

світі з негативним вуглецевим слідом. І, незважаючи на досить традиційний уклад життя, вона випереджає весь інший світ у сфері сталого розвитку.

Відвідування численних монастирів і теплота, з якою нас приймали (я подорожував зі своїм старим другом з Ладакха Палом Наванг Намгьялом), дозволили мені відчувати себе як вдома. Візити до членів королівської сім'ї і великих Рінпоче та Тулку, таких як Міньяк Тулку і дочки Ділго Кхьенце Рінпоче, а також до реінкарнації Дуджума Рінпоче залишили незабутні враження в моїй пам'яті.

Підйом до знаменитого Гнізда тигриці (монастир Такцанг-гомпа), розташованого на висоті понад 800 метрів над рівнем долини, з дуже крутим підйомом і спуском, залишив мене без слів, преисполненим вдячності і з очима, повними сліз. Виявивши маску з трьома витрішкуватими очима, яка дивилася мені прямо в очі, я зрозумів, що, швидше за все, я провів у Бутані одне або два життя! Я згадав, що в шкільні роки в Голландії, будучи маленьким хлопчиком, я регулярно малював саме цю маску, а також фігурні прикраси на колонах монастирів і палаців у Бутані, Тибеті та Китаї.

З 1989 року, подорожуючи з тайваньськими буддистами, я побував у багатьох буддійських місцях у Китаї. Ми відвідали Емейшань у провінції Сичуань. Пізніше, протягом як мінімум семи поїздок, я відвідував цю гору, яка є обителлю бодхісатви Самантабхадри, відвідував Лешань Дафо (Великий Будда Щасливої гори) – статую Будди висотою 71 метр, вирізану в схилі гори; а також Гору п'яти висот (або терас) Утайшань – обитель бодхісатви Манджушрі, де знаходяться більше 108 монастирів у величезному національному парку (приблизно за 350 км на південь від Пекіна).

Діла Дхамми за кордоном

У Німеччині у мене були особливо хороші зв'язки з Домом Будди (Buddha Haus) в Альгое, створеним Айя Кхемой у 1989 році. Після її кончини її справу продовжив у 1997 році її учень, досточтимий Ньянабодхи. Коли я відвідав Айя Кхему у червні 1997 року, щоб допомогти в Упасампаді (вищому посвяченні) досточтимого

Ньянабодхи, вона висловила бажання, щоб я приїжджав і викладав, оскільки я вільно говорив німецькою, а мої вчення були дуже схожі на її стиль.

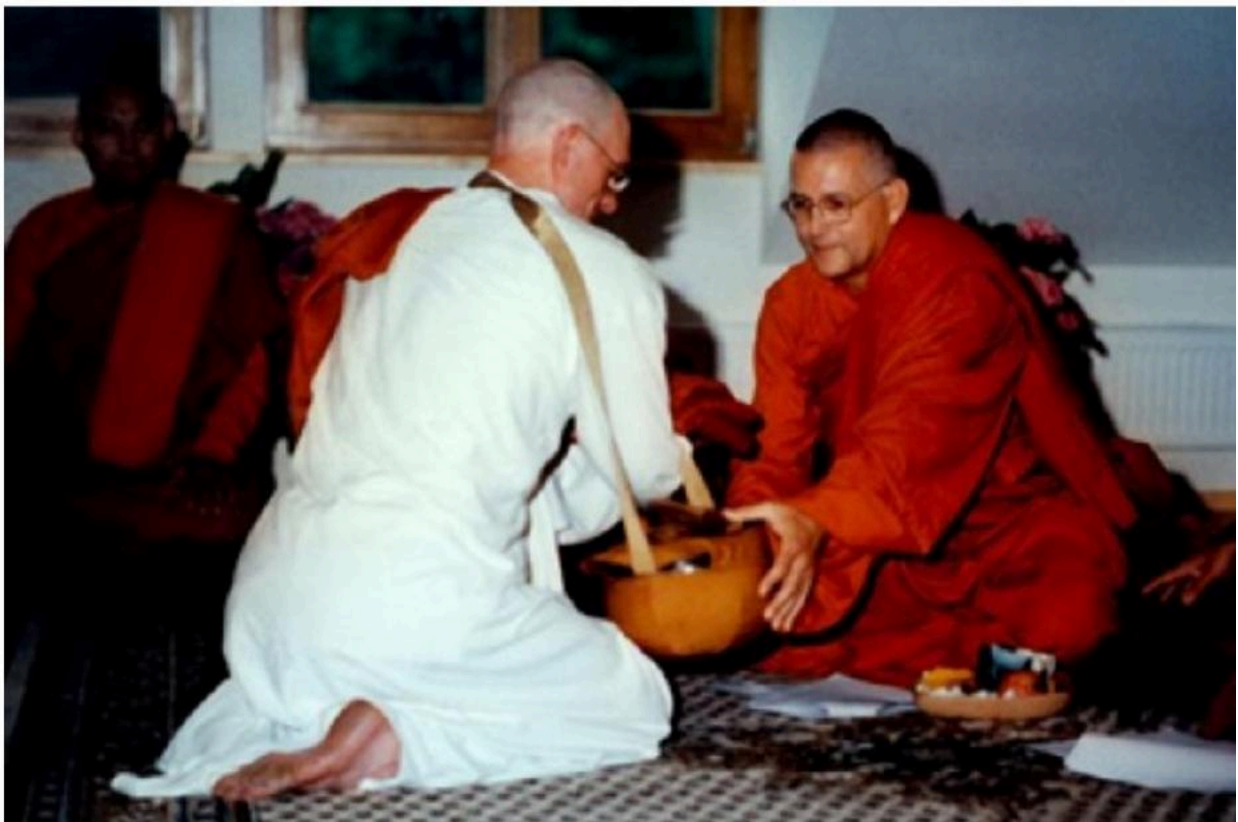
З 1997 по 2010 рік я щорічно проводив тижневий медитативний ретрит у Домі Будди в мальовничій сільській місцевості під звуки коров'ячих дзвоників з сусідніх ферм. У той же період я поєднував цей курс з іншим у медитаційному центрі Вальдхауз у Ніккеніхе, в районі нагір'я Айфель, поблизу вулканічного озера, недалеко від річки Рейн, на південь від Бонна. Наші піші медитації також включали прогулянки мальовничою природою неподалік. Я відвідував цей прекрасний центр у 1995 році, коли там викладав Годвін Самараратне зі Шрі-Ланки. Я зупинявся і викладав у берлінській буддійській вихарі (Das Buddhistische Haus) у 1987 і 1988 роках. Тоді я провів там три місяці "Васи". Це найстаріший буддійський храм Європи, побудований у 1924 році доктором Паулем Дальке.

День, коли я посвятив у сан Мудиту Терезу в Домі Будди (центрі Айя Кхеми) в Німеччині

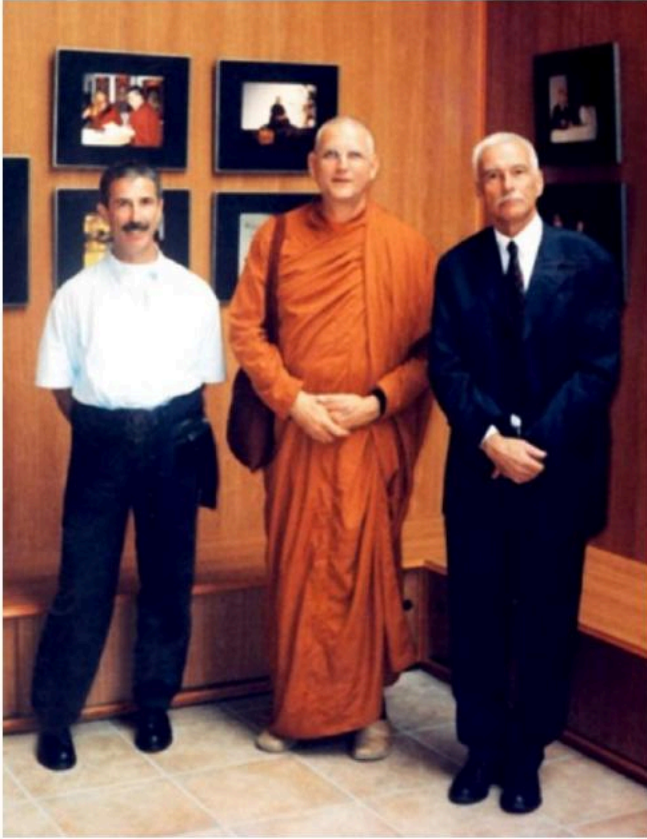
Під час виставки ЕКСПО-2000 у Ганновері разом із моїм німецьким другом Хайнцем Ройгером я викладав у в'єтнамському храмі, розташованому там.

У Франції, в чудовому районі Бургундія, на захід від Женеви, на сході від Ліона в горах, знаходиться чудовий центр тибетського буддизму під назвою Карма Лінг, створений ламою Денісом. Його гуру Калу Рінпоче під час своєї подорожі попросив свого учня пошукати місце в цьому напрямку. Вони знайшли давній католицький картузіанський монастир, який був відреставрований і забезпечений справжньою тибетською ступою, благословленою Далай-ламою. Мені пощастило прочитати там кілька лекцій.

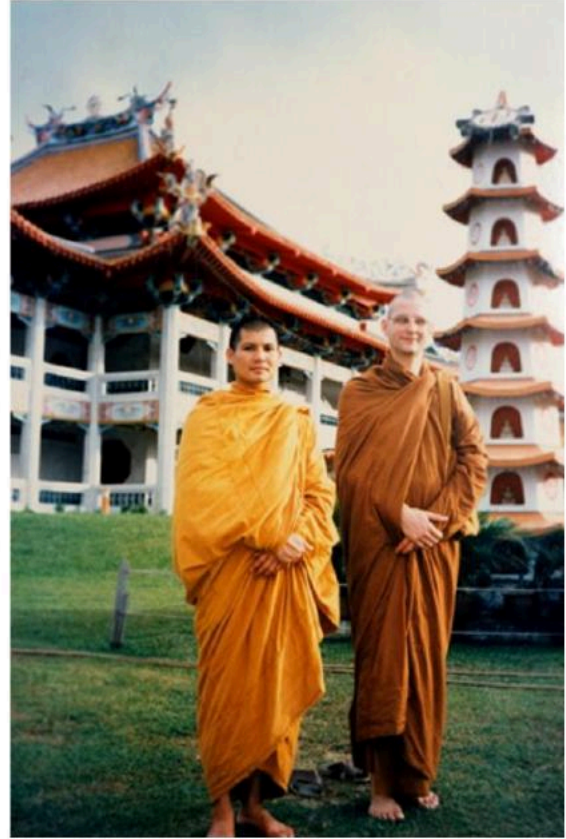
У сингапурському храмі Світлого холма Конг Минг Шан приблизно в 1989 році.

З Фрицем Регом, фотографом Сангхи

з Мюнхена, в храмі Нан Тіен, Воллангонг,

Австралія.

З Аджаном Янтро з Таїланду

в храмі Світлого холма, Сингапур.

За запрошенням буддистів Шрі-Ланки, які живуть за кордоном, я відвідав буддійські храми у кількох країнах, включаючи США, Канаду, Австралію, Англію та Францію.

У грудні 1989 року я був запрошений до Південної Африки, де провів більше трьох місяців. У той час, коли ми медитували в Сомерсет-Уест, недалеко від Кейптауна, Нельсон Мандела вийшов з в'язниці. Коли мене запросив буддійський медитаційний центр у Іксопо (вимовляється зі звуком щелчка!), мене возили по інших містах Південної Африки, а також спонсорували мою поїздку до Зімбабве,

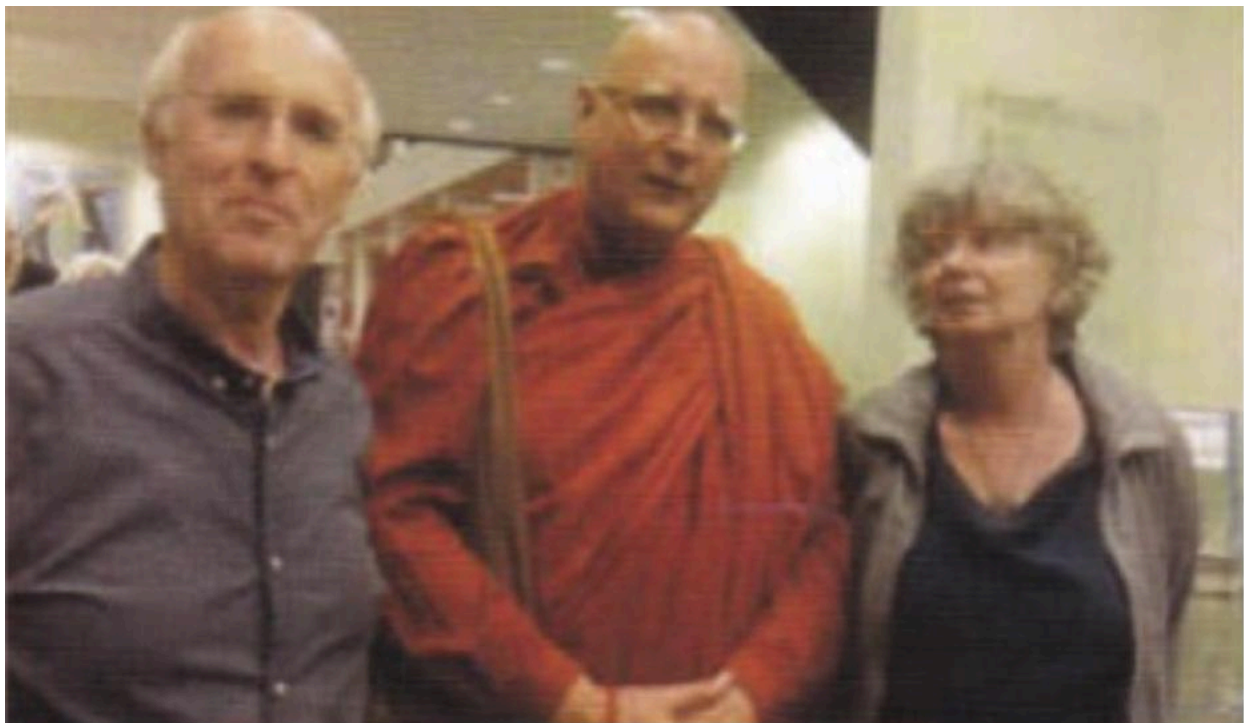
де у нас був прекрасний ретрит з участю представників різних рас на «білій» фермі. Я також зміг навідати свого старого друга Пітера Фліка (пам'ятаєте, він був у Шрі-Ланці в 1979-85 роках, а потім став секретарем посольства Нідерландів у Хараре).

З групою практикуючих медитацію в центрі Дхаммадіпа в Амстердамі – квітень 2016 р.

У Буддiйському домі (Buddha Haus) в Альгоє (Нiмеччина) з двома нiмецькими бхiккхунi, одну з яких я висвятив у жовтнi 2000 року.

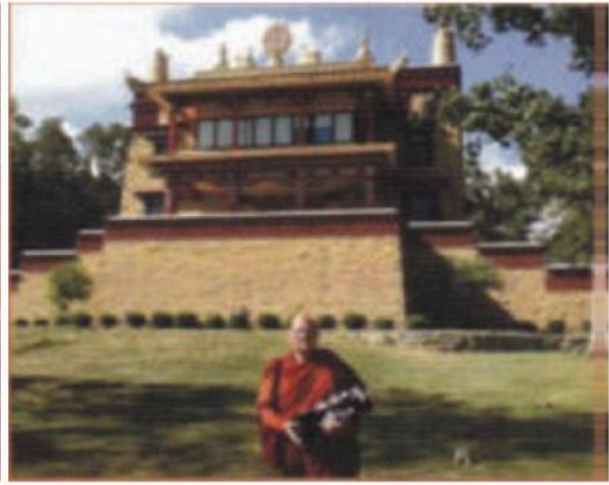
Старий друг з Амстердамського університету Бертіф і його дружина Джозе були присутні на моїй бесіді в Бринкхюсі (Ларен, Нідерланди).

Китайський храм біля водоспадів Ігуасу – бразильський штат Парана.

Китайський храм біля водоспадів Ігуасу – бразильський штат Парана.

З ламою, який очолює тибетський храм «Олений парк», відкритий Його Святістю Далай-ламою, у південному Вісконсині.

З лаоськими монахами в храмі Будди Хакси у Ваукеші, штат Вісконсин, США, 2013 рік.

Піндапата (збір подаяння) в храмі Будди Хакса – 2012 рік.

З шрі-ланкійськими «даяками» у Вісконсині.

Досвід в Австралії та Індонезії

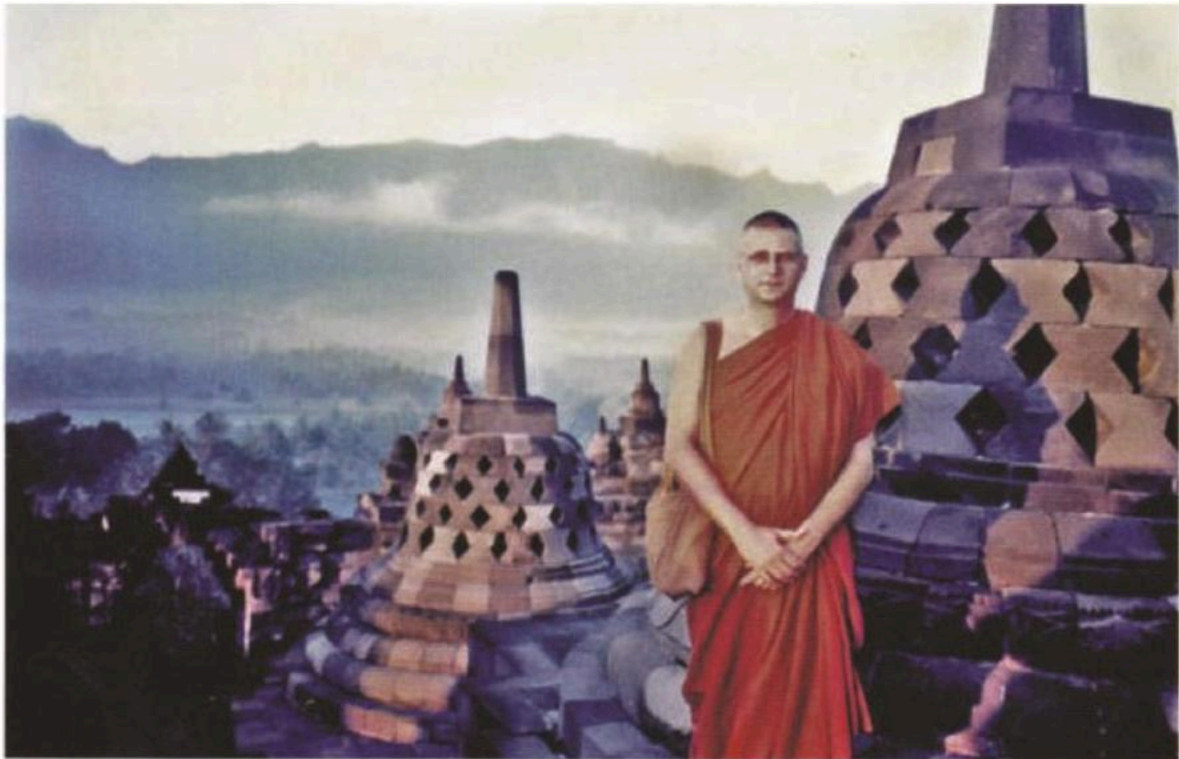

Кожного разу, коли я їздив в Австралію, я обов'язково зупинявся на Балі, в Індонезії, на «Острові богів», де живе 90% індуїстів і 10% буддистів. Незабаром я відчув себе там як вдома. Ряд буддійських храмів став моїм тимчасовим притулком, а мої стосунки з балійцями – переважно китайськими буддистами – постійно розвивалися.

В Боробудур Цетії, найбільшому буддійському пам'ятнику в світі, датованому IX-X століттями, в Центральній Яві, мені вдалося побувати на кількох святкуваннях Весака, куди з'їжджається 50 000 буддистів з усієї Індонезії.

Під час Весака у 1993 і 1995 роках я провів два курси медитації під назвою "У підніжжі Боробудура". Кожного разу в них брало участь близько 20 осіб з п'яти-шести національностей. Ми вирушали в Боробудур пішки о 4:30 ранку і доходили туди до 5:00 – на годину раніше інших туристів. Весь монумент був у нашому розпорядженні, щоб помедитувати, поки сонце повільно піднімалося з-за

гори Мерапі, найбільш активного вулкана в світі (з 1548 року). Це було просто чарівно!

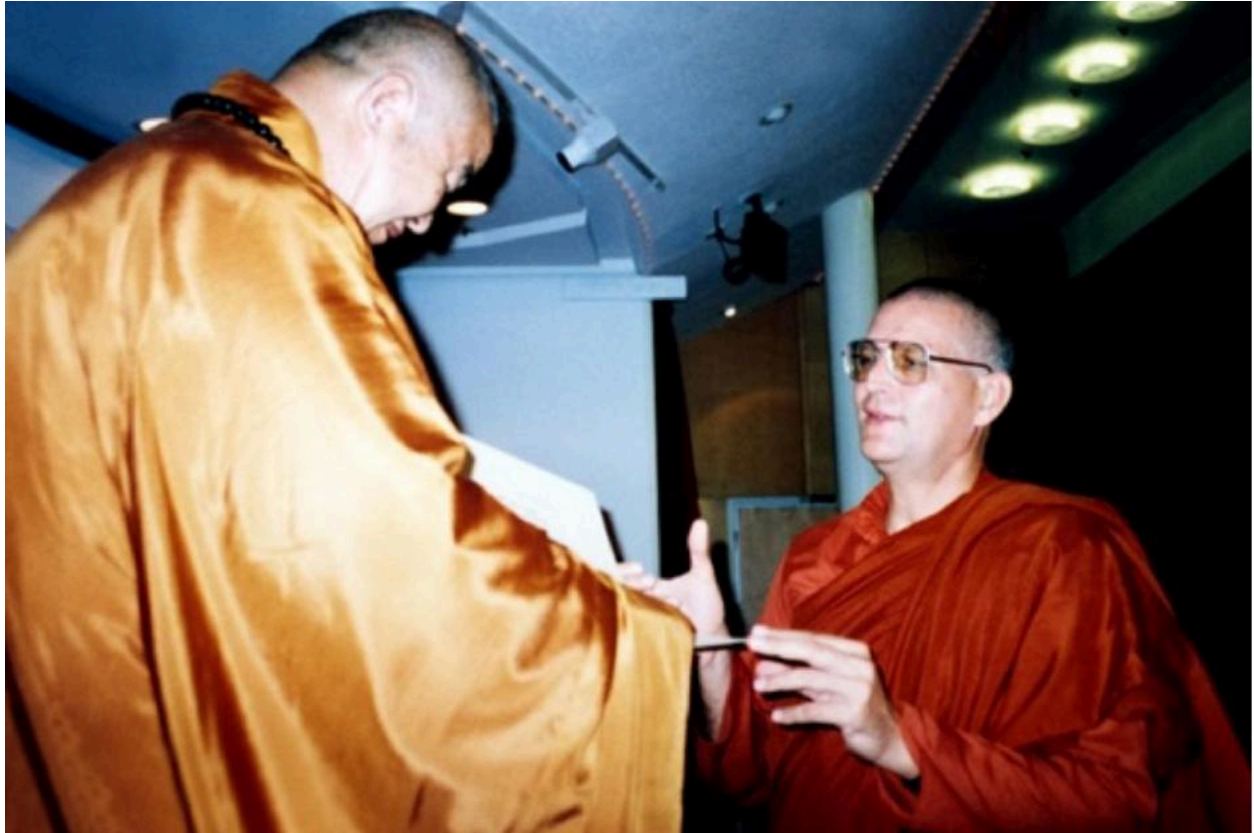
Відкриття Віхари Буддхамса Сінгараджа – Балі – січень 2008 року.

Мої зв'язки з представниками Тхеравади, Буддаяни і Махаяни Індонезії приводили мене туди кілька разів.

Я проводив там бесіди про Дхамму під час тижня Катини в храмі Екаяна в Джакарті. Я був присутній на церемонії відкриття храму традиції Махаяни поблизу Медана, Північна Суматра, а також на засіданні Всесвітньої ради буддійської Сангхи, членом якої я є. Раніше вона проходила раз на два роки, і я часто відвідував їх, в основному в Тайбеї, а також у Гонконгу та інших місцях.

Високоповажний майстер Сінг Юнь — засновник Міжнародної асоціації «Світло Будди» (BLIA - Buddha's Light International Association), яка має 300 храмів по всьому світу.

Високоповажний майстер Сінг Юнь вручає мені сертифікат на право обіймати посаду голови не-китайськомовного координаційного комітету.

Мій зв'язок з Тайванем

Моя зв'язок з Тайванем почалася в 1987 році, так само як і моя дружба з досточтимим Минг Квангом, який зараз є президентом Китайської буддійської асоціації в Тайбеї. Він дозволив мені жити в його храмі та брати участь у дитячих буддійських літніх таборах, де я вперше почав вивчати китайську мову.

Пізніше я почав співпрацювати з храмом Фо Гуан Шань у Гаосюні та храмами по всьому Тайваню, а також у світі. Мене призначили головою не-китайськомовного координаційного комітету та членом Міжнародної ради директорів. На щастя, в основному я просто присутній на зустрічах та церемоніях відкриття таких храмів,

як Нан Тьен Сі в Вуллонгонзі в Австралії та Нан Фей Сі в Бронкхортспрейт під Йоганнесбургом.

Список країн, які я відвідав як монах з 1978 року, можна продовжувати, але дозвольте мені просто перерахувати їх: Австралія, Австрія, Бангладеш, Бельгія, Бутан, Бразилія, Канада (багато місць по всій країні), Китай (у багатьох місцях), Чеська Республіка, Данія, Дубай, Англія, Естонія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Нідерланди, Гонконг, Індія, Індонезія, Японія, Корея, Малайзія, Монголія, М'янма (раніше Бірма), Непал, Нова Зеландія, Оман, Філіппіни, Катар, Росія, Сінгапур, Південноафриканська Республіка, Швейцарія, Швеція, Тайвань, Таїланд, Тибет, США (багато місць по всій країні), В'єтнам та Зімбабве.

Під час своїх подорожей за кордон я зустрічався з численними релігійними та іншими лідерами в різних частинах світу. Серед таких незабутніх зустрічей – моя зустріч з Його Святістю Далай-ламою в Індійському міжнародному центрі в Нью-Делі приблизно в 2000 році.

Він направив мене туди, де я знаходжусь

«В один із травневих днів 1975 року до мене прийшов молодий чоловік у білому одязі на ім'я Руді Хаммельбург. Я побачив його, і у мене виникло відчуття, що це не хто інший, як мій син з минулого життя, який повернувся до мене. Мої очі наповнилися сльозами. Моє серце розтануло від умилення», – ці слова промовив мій «гуру хамудуруво» – преподобний Агга Маха Пандита Давулдена Гнаніссара Маханаяка Тхера, коли мої батьки зустрілися з ним під час свого візиту до Шрі-Ланки для участі в церемонії мого вищого посвячення в сан у 1977 році. Він говорив про той день, коли я вперше зустрів його після прибуття на Шрі-Ланку.

Я згадую його слова, оглядаючись на його видатну кар'єру високоосвіченого монаха, який прожив повне життя в служінні Сасане і помер на 102-му році життя 3 квітня 2017 року. У той час він обіймав посаду Верховного Патріарха Амарapura Нікаї – однієї з трьох основних сект буддійського духовенства в Шрі-Ланці. Цю високу посаду було засновано після зустрічі ерудованих монахів Нікаї на початку 1950-х років для обговорення необхідності єдності між членами її двадцяти однієї підсекти, особливо у зв'язку з національними питаннями, коли уряд запитував думку Маха Сангхи або коли Нікаї в цілому мала досягти консенсусу з того чи іншого питання.

Маханаяка Тхера був визнаний одним із найвидатніших знавців палі та санскриту. До своєї смерті він відзначався ясністю мислення і чудовою пам'яттю. Титули, якими він був нагороджений унаслідок визнання його знань і вченості, є досить численними.

Він був родом із села Давулдена в Ува Паранагама в гористій місцевості Велімада. Прийняв сан у віці 12 років. Його батько Алока Мудиянселаге Кавурала і мати Гаджанаяке Мудиянселаге Кирименике виховали одинадцять дітей, троє з яких померли рано. Як монах він отримав освіту у Видьодайя Піривені, першому буддійському навчальному закладі в Коломбо, заснованому в той час, коли буддисти в місті піддавалися переслідуванням з боку небуддійських сил, що панували в країні після того, як британці взяли під контроль усю країну після анексії Кандійського королівства в 1815 році. Вони дозволили християнським місіонерам приїжджати в країну, поширювати свою віру та відкривати школи.

Кілька провідних буддистів у Коломбо запросили ученого монаха Хіккакдуве Шри Суманангала Наяка Тхера з Південної Шрі-Ланки, щоб він заснував заклад для навчання буддійським дисциплінам представників духовенства і мирян, віддаючи перевагу першим. Навчальний заклад було засновано в Малигаканде в Марадані.

Він відкрився в грудні 1873 року. Спочатку там було сім студентів. Невдовзі він почав процвітати, оскільки служителі духовенства стали поступати туди на навчання.

Після закінчення навчання Давулдена Гнаніссара Тхера викладав у ряді буддійських установ, включаючи й саму Піривену, в якій навчався, а також Шри Ваджиранана Дхармаятхану (буддійський навчальний центр у Махарагаме), Гангарамаяу в Хунупитті та Бхуванекаба Піривену в Гамполі.

Він належав до Ударата Амарапура Самагри Сангхе, де його знання Дхамми були визнані, і його було піднесено до рангу Наяка Тхера, а згодом призначено і Маханаяка Тхера, очоливши Нікаю. Після смерті преподобного Мадихе Паннасіха Маханаяка Тхера його було обрано Верховним Патріархом Амарапура Нікаї.

Маханаяка Тхера добре володів кількома мовами і був автором багатьох книг. Він багато подорожував, відвідуючи буддійські конференції та семінари, а також брав участь у численних буддійських заходах за особистими запрошеннями. У певний період він викладав буддизм на Тайвані протягом кількох років з 1988 по 1994 рік.

Як я вже казав, коли я вперше зустрів його, він запропонував мені жити в його храмі Пагода стільки, скільки я захочу, і дозволив мені ходити до медитаційного центру Кандубода, щоб вивчати Дхамму і практикувати медитацію. Він дуже хотів навчити мене мови палі, яку, за його словами, необхідно знати, щоб зрозуміти буддизм. Я не був повністю згоден з ним і не продовжив цю ідею. Однак я все ж таки вивчив палі за підручниками.

Я хочу сказати, що визнаю високоповажних Кахатапитіє Суматіпалу Наяка Тхера і Катукеле Сівалі з центру Кандубода як моїх духовних учителів. Я був дуже вражений психічними здібностями високоповажного Сівалі, який міг читати думки людей і передбачати, коли і з якою метою хтось прийде до нього.

Давулдена Гнаніссара Маханаяка Тхера завжди з радістю зустрічав і приймав мене, коли я повертався після тривалого перебування за кордоном або в інших обителях Шрі-Ланки. Я глибоко вдячний йому за те, що він виявив інтерес до мого життя буддійського монаха, посвятив мене спочатку в послушники, а потім підготував шлях до мого вищого посвячення.

Монах, який перебуває у
всеосяжній любові та глибоко

відданий Вченню Будди,
знаходить спокій Ніббани,
блаженство припинення всіх
обумовлених речей.

Дхаммапада, Розділ про монаха

